

คู่มือการดำเนินงาน
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

จัดทำโดย
กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตุลาคม พ.ศ. 2561

คำนำ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่กระบวนการผลิต การรับรองมาตรฐาน การจัดการผลผลิต และต้องเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ของประเทศให้ได้ 600,000 ไร่ ซึ่ง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน โดยใช้กลไกกระบวนการเรียนรู้ ผ่านรูปแบบโรงเรียนเกษตรกร และระบบการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS)

ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี จึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานโครงการเกษตรอินทรีย์ เพื่อใช้เป็นกลไกการเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564	
1.1 กรอบแนวคิด	1
1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564	2
1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 2 โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	
2.1 หลักการและเหตุผล	4
2.2 วัตถุประสงค์	4
2.3 กลุ่มเป้าหมายการดำเนินการ และพื้นที่ดำเนินการ	4
2.4 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	5
2.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
2.6 ผลผลิต (Output)	5
2.7 ผลลัพธ์ (Outcome)	5
2.8 ตัวชี้วัดโครงการ	5
2.9 นิยามศัพท์	5
บทที่ 3 แนวทางการดำเนินงานโครงการ	
3.1 หลักเกณฑ์/เงื่อนไข	13
3.2 วิธีการดำเนินงาน	13
3.3 การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน	14
3.4 ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์	15
3.5 แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	16
3.6 Road Map โครงการ	17
บทที่ 4 ระบบควบคุมภายใน	
4.1 การจัดทำและปรับปรุงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ	18
4.2 การจัดทำและปรับปรุงระบบเอกสารภายในของโครงการฯ	18
4.3 การรับสมัครสมาชิกโครงการเกษตรอินทรีย์	18
4.4 การตรวจประเมินฟาร์มระบบควบคุมภายใน	18
4.5 การขึ้นทะเบียนรับรองเกษตรกรผู้ผลิตโครงการเกษตรอินทรีย์	19
4.6 การประสานงานในการรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรสมาชิก	19
4.7 การประสานงานกับหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์	19
เอกสารอ้างอิง	
ภาคผนวก	
แบบประเมินเกษตรกรก่อน/หลังเข้าร่วมโครงการ	
แบบฟอร์มระบบควบคุมภายใน	
- โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ข้าว)	
- โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ผัก,ผลไม้)	
แบบรายงานข้อมูลเกษตรกรโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์	
หนังสืออนุมัติโครงการฯ	
ผู้ประสานงานโครงการ	

บทที่ 1

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564

1.1) กรอบแนวคิด

(1) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ดำเนินการภายใต้พื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสมดุลพอประมาณ มีเหตุมีผล และภูมิคุ้มกัน สอดคล้องกับภูมิสังคมแต่ละพื้นที่และวิถีชีวิตดั้งเดิม เป็นการพัฒนาตามลำดับขั้น

(2) แนวทางดำเนินงานในการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ มี 2 แนวทางคือ 1) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้าน ที่เป็นระบบการผลิตเพื่อพึ่งตนเองเป็นหลักและยึดตามวิถีธรรมชาติ และ 2) การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้ได้การรับรองตามมาตรฐาน โดยเน้นการเทียบเคียงมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองที่เท่าเทียมในระดับสากล รวมถึงการสร้างตราสินค้าเกษตรอินทรีย์ไทยให้เป็นที่ยอมรับ

(3) การพัฒนาบุคลากรด้านเกษตรอินทรีย์ ทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปื่องเรื่องอินทรีย์ (Smart Farmer) กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (Smart Group) และการพัฒนาทักษะผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ (Smart Enterprise)

(4) การสร้างความตระหนักรู้แก่ผู้ผลิต ผู้บริโภค และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการผลิตและการบริโภคสินค้าที่มีการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต

(5) การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ ให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุมทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด

(6) การวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีทางเลือกด้านเกษตรอินทรีย์ และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ครอบคลุมการศึกษาและวิจัยปัจจัยการผลิตโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคีต่างๆ

(7) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรให้สามารถดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(8) การสร้างและพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของตลาดต่างประเทศ รวมถึงการสร้างระบบตรวจสอบรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบ ONE STOP SERVICE

(9) การสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจระหว่างผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง (CLUSTER) เชื่อมโยงธุรกิจซึ่งกันและกันส่งผลให้เกิดความเข้มแข็ง และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันได้มากขึ้น

(10) แสวงหาแหล่งทุนเพื่อพัฒนาเกษตรอินทรีย์ และรักษาสภาพความเป็นอินทรีย์โดยให้การสนับสนุนเกษตรกร หรือองค์กรเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์รวมถึงผู้ประกอบการในรูปแบบต่างๆ

(11) การกำหนดให้มีกลไกกำกับดูแลที่เชื่อมโยงทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่อย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนกระบวนการทำงานพัฒนาเกษตรอินทรีย์ร่วมกันระหว่างภาครัฐกับเครือข่ายเกษตรกร ชุมชน ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ จากกรอบแนวคิดทั้ง 11 ประเด็น ดังกล่าวนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อผลักดันการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดต่อไป

1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564

1.2.1) วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นผู้นำในระดับภูมิภาค ด้านการผลิต การบริโภค การค้าสินค้า และการบริการเกษตรอินทรีย์ที่มีความยั่งยืน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล”

1.2.2) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์
- (2) เพื่อเพิ่มการค้าและการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศ
- (3) เพื่อให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ
- (4) เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลาง (Hub) ของสินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับสากล
- (5) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

1.2.3) เป้าหมาย

- (1) พื้นที่เกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า 600,000 ไร่ ภายใน ปี 2564
- (2) เพิ่มจำนวนเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า 30,000 ราย ภายใน ปี 2564
- (3) เพิ่มสัดส่วนตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศต่อตลาดส่งออกโดยให้มีสัดส่วนตลาดในประเทศร้อยละ 40 ต่อตลาดส่งออกร้อยละ 60
- (4) ยกระดับกลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้านเพิ่มขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการวิจัย การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ และนวัตกรรม เกษตรอินทรีย์

หลักการ ส่งเสริมการวิจัยทางด้านเกษตรอินทรีย์ สร้างนักวิจัยด้านเกษตรอินทรีย์รุ่นใหม่ และเผยแพร่งานวิจัยให้เกษตรกรสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้อย่างแท้จริง พร้อมทั้งบริหารจัดการองค์ความรู้และฐานข้อมูลทางด้านเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้และเป็นข้อมูลที่ทันสมัย

กลยุทธ์ 1.1 ส่งเสริมการวิจัยการสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

1.2 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเกษตรอินทรีย์แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร บุคลากรที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

1.3 สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการผลิตสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์

หลักการ พัฒนาการผลิต การแปรรูป บรรจุหีบห่อ และระบบโลจิสติกส์ โดยแบ่งเป็น 2 แนวทาง คือ การพัฒนาเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้าน และการพัฒนาเกษตรอินทรีย์เข้าสู่มาตรฐานในระดับสากล

กลยุทธ์ 2.1 พัฒนาศักยภาพการผลิตเกษตรอินทรีย์

2.2 บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการผลิตเกษตรอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการตลาดสินค้าและบริการ และการรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์

หลักการ สร้างความเข้มแข็งทางการตลาด สร้างตราสินค้าและอัตลักษณ์ความเชื่อมั่นให้แก่สินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์ พร้อมทั้งเพิ่มช่องทางการตลาดและธุรกิจ สร้างความตระหนักให้กับผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าและบริการเกษตรอินทรีย์

กลยุทธ์ 3.1 ผลักดันมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองเกษตรอินทรีย์

3.2 ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และบริการที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์

3.3 การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์สู่ผู้บริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์

หลักการ นำแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยบูรณาการกับทุกภาคส่วนระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่

กลยุทธ์ 4.1 ใช้รูปแบบยโสธรโมเดล โดยภาคเอกชนเป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

4.2 สนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาเกษตรอินทรีย์

4.3 สร้างกลไกและเครือข่ายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ไปสู่การปฏิบัติ

1.3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการคลัง สำนักงานรัฐมนตรี สภาเกษตรกรแห่งชาติ สถาบันเกษตรกร ภาควิชาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ และภาคเอกชน

บทที่ 2

โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

2.1 หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่กระบวนการผลิต การรับรองมาตรฐาน การจัดการผลผลิต และต้องเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

เหตุผลสำคัญของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 คือ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ที่ดินจึงเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นรากฐานเบื้องต้นของการผลิตทางเกษตร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการปฏิรูปที่ดิน พร้อมกับการจัดระบบการผลิตและจำหน่ายผลผลิต เป็นการยกระดับความเป็นอยู่และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร จึงเป็นไปตามยุทธศาสตร์ภาคการเกษตร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) กำหนดวิสัยทัศน์ไว้คือ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีภารกิจในการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จึงได้จัดทำโครงการเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อส่งเสริมการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อันจะส่งผลให้เกิดการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ได้อย่างเป็นรูปธรรม ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์แห่งชาติ

2.2 วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลในเขตปฏิรูปที่ดิน
2. สนับสนุนให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต เพิ่มมูลค่าผลผลิต และการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน
3. สร้างการเรียนรู้การจัดการผลผลิตเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2.3 กลุ่มเป้าหมายการดำเนินการ และพื้นที่ดำเนินการ

2.3.1 เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน 4,430 ราย พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 22,077.50 ไร่ แบ่งเป็น

- (1) กลุ่มขั้นที่ 1 จำนวน 2,152 ราย พื้นที่ 9,536 ไร่
- (2) กลุ่มขั้นที่ 2 จำนวน 2,003 ราย พื้นที่ 9,788.78 ไร่
- (3) กลุ่มขั้นที่ 3 จำนวน 275 ราย พื้นที่ 2,752.72 ไร่

2.3.2 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 72 จังหวัด แบ่งเป็น

- (1) ภาคเหนือ 17 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี
- (2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ
- (3) ภาคกลาง 21 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ตราด นครนายก นครปฐม ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ระยอง ราชบุรี ลพบุรี สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง
- (4) ภาคใต้ 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี

2.4 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม 2561 - กันยายน 2562

2.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) มีพื้นที่เกษตรกรรมอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้น
- (2) เกษตรกรทำการผลิตตามระบบเกษตรอินทรีย์ ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรลดลง และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- (3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ต้องการและยอมรับของตลาด

2.6 ผลผลิต (Output)

- (1) เกษตรกร และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเกษตรอินทรีย์ มาตรฐานการรับรองเกษตรอินทรีย์
- (2) พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ จำนวน 9,000 ไร่
- (3) ร้อยละ 20 ของพื้นที่ที่มีการส่งเสริมได้รับการรับรองเป็นเกษตรอินทรีย์แบบ PGS

2.7 ผลลัพธ์ (Outcome)

- (1) เกษตรกรตระหนักถึงการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงผู้บริโภค
- (2) เกษตรกรสามารถนำความรู้ ไปปรับเปลี่ยนระบบการผลิตเข้าสู่เกษตรอินทรีย์
- (3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพตาม มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

2.8 ตัวชี้วัดโครงการ

- (1) เชิงปริมาณ : จำนวนพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ จำนวน 9,000 ไร่
- (2) เชิงคุณภาพ : ร้อยละ 20 ของพื้นที่ที่มีการส่งเสริมได้รับการรับรองเป็นเกษตรอินทรีย์แบบ PGS

2.9 นิยามศัพท์

ความหมายเกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture)

เกษตรอินทรีย์ กระบวนการเกษตรและสหกรณ์ คือ ระบบการจัดการการผลิตด้านการเกษตรแบบองค์รวมที่เกื้อหนุนต่อระบบนิเวศ รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ วงจรชีวภาพ โดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ หลีกเลี่ยงการใช้วัตถุอันตรายจากการสังเคราะห์ และไม่ใช้พืช สัตว์ หรือจุลินทรีย์ ที่ได้มาจากเทคนิคการดัดแปลงพันธุกรรม (genetic modification) หรือพันธุวิศวกรรม มีการจัดการกับผลิตภัณฑ์ โดยเน้นการแปรรูปด้วยความระมัดระวัง เพื่อรักษาสภาพการเป็นเกษตรอินทรีย์ และคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ในทุกขั้นตอน

ความสำคัญของเกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์มีความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมที่มีความปลอดภัยทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภค รวมทั้งระบบนิเวศวิทยาสามารถจำแนกได้แต่ละด้าน ดังนี้

- (1) ด้านสุขภาพของผู้บริโภค ปัจจุบันผู้บริโภคได้ตระหนักถึงปัญหาการเจ็บป่วยจากการบริโภคอาหารที่ไม่ปลอดภัย เช่น โรคมะเร็ง โรคไต เป็นต้น เนื่องจากมีการตกค้างของยาฆ่าแมลง ยาปฏิชีวนะและสารเคมี ทำให้ผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงทัศนคติและให้ความสำคัญต่อการบริโภค โดยเลือกซื้ออาหารที่เชื่อว่ามีความปลอดภัย เช่น อาหารที่ผลิตตามแนวทางของเกษตรอินทรีย์หรือแนวทางธรรมชาติมากขึ้น
- (2) ด้านสิ่งแวดล้อม เริ่มต้นจากความพยายามในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม และขยายสู่ความสนใจในเรื่องผลกระทบของเกษตรที่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ต่างๆ ที่มีต่อทรัพยากรและสภาพแวดล้อม เช่น ความเสื่อมโทรมของดิน การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การเกิดมลพิษและสภาวะโลกร้อน เป็นต้น

(3) ทางเลือกในการทำเกษตรกรรมแบบปลอดภัยของผู้ผลิต เพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นจากวัฏจักรเกษตรที่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ต่างๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อม รวมถึงต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดแนวคิดของการหาทางเลือก เพื่อทำการเกษตรในรูปแบบที่เรียกกันว่า เกษตรธรรมชาติ เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ วนเกษตร หรือ เกษตรสีเขียว (Green agriculture) ฯลฯ

(4) การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สืบเนื่องจากการผลิตเกษตรอินทรีย์เป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม รักษาสมดุลของธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีการจัดการระบบนิเวศที่คล้ายคลึงกับธรรมชาติหลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อม รวมถึง การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ประโยชน์ซึ่งประเทศไทยในฐานะที่เป็นผู้ผลิตและส่งออกอาหารที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก มีความเหมาะสมและมีศักยภาพที่จะเป็นแหล่งผลิตอาหารระบบเกษตรอินทรีย์ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ

หลักการเกษตรอินทรีย์

สหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) กำหนดหลักการที่สำคัญของการผลิตเกษตรอินทรีย์ 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ (Health) ด้านนิเวศวิทยา (Ecology) ด้านความเป็นธรรม (Fairness) และด้านการดูแลเอาใจใส่ (Care) (ที่มา : มูลนิธิสืบนาคะเสถียร) รายละเอียดของหลักการ 4 ด้าน ดังนี้

ด้านสุขภาพ (Health) เกษตรอินทรีย์ควรจะต้องส่งเสริมและสร้างความยั่งยืนให้กับสุขภาพอย่างเป็นองค์รวมของดิน พืช สัตว์มนุษย์ และโลก

(1) สุขภาวะของสิ่งมีชีวิตแต่ละปัจเจกและของชุมชนเป็นหนึ่งเดียวกันกับสุขภาพของระบบนิเวศ การที่ผืนดินมีความอุดมสมบูรณ์จะทำให้พืชพรรณต่างๆ แข็งแรง มีสุขภาพที่ดีส่งผลต่อสัตว์เลี้ยงและมนุษย์ที่อาศัยพืชพรรณเหล่านั้นเป็นอาหาร

(2) สุขภาวะเป็นองค์รวมและเป็นปัจจัยที่สำคัญของสิ่งมีชีวิต การมีสุขภาพที่ดีไม่ใช่การปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ แต่รวมถึงภาวะแห่งความเป็นอยู่ที่ดีของกายภาพจิตใจ สังคม และสภาพแวดล้อม โดยรวม ความแข็งแรง ภูมิคุ้มกัน และความสามารถในการฟื้นตัวเอง จากความเสื่อมถอยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสุขภาพที่ดี

(3) บทบาทของเกษตรอินทรีย์ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตในไร่นา การแปรรูป การกระจายผลผลิต หรือ การบริโภคต่างก็มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของระบบนิเวศและสิ่งมีชีวิตทั้งปวง ตั้งแต่สิ่งมีชีวิตที่มีขนาดเล็กสุดในดินจนถึงตัวมนุษย์เราเอง เกษตรอินทรีย์จึงมุ่งที่จะผลิตอาหารที่มีคุณภาพสูง และมีคุณค่าทางโภชนาการ เพื่อสนับสนุนให้มนุษย์ได้มีสุขภาพที่ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้เกษตรอินทรีย์จึงเลือกที่จะปฏิเสธการใช้ปุ๋ยเคมีสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เวชภัณฑ์สัตว์ และสารปรุงแต่งอาหารที่อาจมีอันตรายต่อสุขภาพ

ด้านนิเวศวิทยา (Ecology) เกษตรอินทรีย์ควรจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของระบบนิเวศวิทยาและวัฏจักรแห่งธรรมชาติการผลิตการเกษตรจะต้องสอดคล้องกับวิถีแห่งธรรมชาติ และช่วยทำให้ระบบและวัฏจักรธรรมชาติเพิ่มพูนและยั่งยืนมากขึ้น

(1) หลักการเกษตรอินทรีย์ เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบนิเวศที่มีชีวิต ดังนั้นการผลิตการเกษตรจึงต้องพึ่งพาอาศัยกระบวนการทางนิเวศวิทยาและวงจรของธรรมชาติโดยการเรียนรู้และสร้างระบบนิเวศให้เหมาะสมกับการผลิตแต่ละชนิด ยกตัวอย่าง เช่น การปลูกพืช เกษตรกรจะต้องปรับปรุงดินให้มีชีวิต หรือในการเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรจะต้องใส่ใจกับระบบนิเวศโดยรวมของฟาร์ม หรือในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรกรต้องใส่ใจกับระบบนิเวศของบ่อเลี้ยง

(2) การเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ หรือแม้แต่การเก็บเกี่ยวผลผลิตจากป่าจะต้องสอดคล้องกับวัฏจักรและสมดุลทางธรรมชาติแม้ว่าวัฏจักรธรรมชาติจะเป็นสากล แต่อาจจะมีลักษณะเฉพาะท้องถิ่นได้ ดังนั้น การจัดการเกษตรอินทรีย์จึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขท้องถิ่น ภูมินิเวศ วัฒนธรรม และเหมาะสมกับขนาดของฟาร์ม เกษตรกรควรใช้ปัจจัยการผลิตและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการใช้ซ้ำ การหมุนเวียน เพื่อที่จะอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน

(3) ฟาร์มเกษตรอินทรีย์ควรสร้างสมดุลของนิเวศการเกษตร โดยการออกแบบระบบการทำฟาร์มที่เหมาะสม การฟื้นฟูระบบนิเวศท้องถิ่น และการสร้างความหลากหลายทั้งทางพันธุกรรมและกิจกรรมทางการเกษตร ผู้คนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป การค้า และการบริโภคผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ควรช่วยกันในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งในแง่ของภูมินิเวศ สภาพบรรยากาศ นิเวศท้องถิ่น ความหลากหลายทางชีวภาพ อากาศ และน้ำ

ด้านความเป็นธรรม (Fairness) เกษตรอินทรีย์ควรจะต้องอยู่บนความสัมพันธ์ที่มีความเป็นธรรมระหว่างสิ่งแวดล้อมโดยรวมและสิ่งมีชีวิต ความเป็นธรรมนี้ รวมถึงความเท่าเทียม การเคารพ ความยุติธรรม และการมีส่วนร่วมในการปกป้องพิทักษ์โลกที่เราอาศัยอยู่ ทั้งในระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง และระหว่างมนุษย์กับสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ

(1) ในหลักการด้านนี้ความสัมพันธ์ของผู้คนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต และการจัดการผลผลิตเกษตรอินทรีย์ในทุกระดับควรมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นธรรม ทั้งเกษตรกร คนงาน ผู้แปรรูป ผู้จัดจำหน่าย ผู้ค้า และผู้บริโภค ทุกคนควรได้รับโอกาสในการมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีส่วนร่วมในการรักษาอธิปไตยทางอาหาร และช่วยแก้ไขปัญหาความยากจน เกษตรอินทรีย์ควรมีเป้าหมายในการผลิตอาหารและผลผลิตการเกษตรอื่นๆ ที่เพียงพอ และมีคุณภาพที่ดี

(2) ในหลักการข้อนี้รวมถึงการปฏิบัติต่อสัตว์เลี้ยงอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสภาพการเลี้ยงให้สอดคล้องกับลักษณะและความต้องการทางธรรมชาติของสัตว์รวมทั้งดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของสัตว์อย่างเหมาะสม

(3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่นำมาใช้ในการผลิตและการบริโภค ควรจะต้องดำเนินการอย่างเป็นธรรมทั้งทางสังคมและทางนิเวศวิทยา รวมทั้งต้องมีการอนุรักษ์ปกป้องให้กับคนรุ่นหลัง ความเป็นธรรมนี้จะรวมถึงระบบการผลิต การจำหน่าย และการค้าผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะต้องโปร่งใส มีความเป็นธรรม และมีการนำต้นทุนทางสังคมและสิ่งแวดล้อมมาพิจารณาเป็นต้นทุนการผลิตด้วย

ด้านการดูแลเอาใจใส่ (Care) การบริหารจัดการเกษตรอินทรีย์ควรจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง และรับผิดชอบ เพื่อปกป้องสุขภาพและความเป็นอยู่ของผู้คน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตรวมทั้งพิทักษ์ปกป้องสภาพแวดล้อมโดยรวมด้วย

(1) เกษตรอินทรีย์เป็นระบบที่มีพลวัตและมีชีวิตในตัวเอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์ควรดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มผลผลิตในการผลิต แต่ในขณะเดียวกันจะต้องระมัดระวังอย่าให้เกิดความเสี่ยงต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ จะต้องมีการประเมินผลกระทบอย่างจริงจัง และแม้แต่เทคโนโลยีที่มีการใช้อยู่แล้ว ก็ควรมีการทบทวนและประเมินผลอยู่เนืองๆ เนื่องจากมนุษย์เรายังไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างดีพอเกี่ยวกับระบบนิเวศการเกษตรที่มีความสลับซับซ้อน ดังนั้น จึงต้องมีการดำเนินการต่างๆ ด้วยความระมัดระวังเอาใจใส่

(2) ในหลักการนี้การดำเนินการอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการการพัฒนา และการคัดเลือกเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในเกษตรอินทรีย์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นใจว่าเกษตรอินทรีย์นั้นปลอดภัยและเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามความรู้ทางวิทยาศาสตร์แต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ประสบการณ์จากการปฏิบัติและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สะสม

ถ่ายทอดกันมาก็อาจมีบทบาทในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้เช่นกัน เกษตรกรและผู้ประกอบการควรมีการประเมินความเสี่ยง และเตรียมการป้องกันจากการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ และควรปฏิเสธเทคโนโลยีที่มีความแปรปรวนมาก เช่น เทคโนโลยีพันธุวิศวกรรม การตัดสินใจเลือกเทคโนโลยีต่างๆ จะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและระบบคุณค่าของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ และจะต้องมีการปรึกษาหารืออย่างโปร่งใสและมีส่วนร่วม

แนวคิดพื้นฐานของเกษตรอินทรีย์

มูลนิธิสายใยแผ่นดินได้ประมวลแนวคิดพื้นฐานของเกษตรอินทรีย์คือ การทำเกษตรอินทรีย์เน้นการผลิตที่สอดคล้องกับวิถีธรรมชาติการอนุรักษ์ธรรมชาติและระบบนิเวศ โดยการประยุกต์ปรับใช้กลไกนิเวศธรรมชาติสำหรับการทำเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ การหมุนเวียนธาตุอาหาร การสร้างความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความสัมพันธ์แบบสมดุลของสิ่งมีชีวิตที่หลากหลาย การอนุรักษ์ และฟื้นฟูนิเวศการเกษตร

การหมุนเวียนธาตุอาหาร อาศัยหลักการทางธรรมชาติด้วยการใช้ธาตุอาหารพืช ที่อยู่ในรูปของอินทรีย์วัตถุที่สามารถย่อยสลายได้โดยจุลินทรีย์ซึ่งจะทำให้วงจรธาตุอาหารหมุนเวียนได้อย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างของการหมุนเวียนธาตุอาหารในแนวทางเกษตรอินทรีย์ที่สำคัญ คือ การใช้ปุ๋ยหมัก การคลุมดินด้วยอินทรีย์วัตถุ การปลูกพืชเป็นปุ๋ยพืชสด และการปลูกพืชหมุนเวียน เป็นต้น

ความอุดมสมบูรณ์ของธาตุอาหารในดิน ถือเป็นหัวใจของเกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรอินทรีย์นั้นเกษตรกรต้องหาอินทรีย์วัตถุต่างๆ มาคลุมหน้าดินอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นฟาง ใบไม้ซึ่งอินทรีย์วัตถุเหล่านี้จะกลายเป็นอาหารของสิ่งมีชีวิตและจุลินทรีย์ในดิน ทำให้ดินฟื้นกลับมามีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง และการไม่ใช้สารเคมีต่างๆ เช่น สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ยังเป็นการช่วยทำให้ดินสามารถฟื้นความสมบูรณ์ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้พืชที่ปลูกมีความแข็งแรง ต้านทานต่อโรคและแมลง รวมทั้งให้ผลผลิตต่อพื้นที่สูง

ความหลากหลายที่สัมพันธ์กันอย่างสมดุลในระบบนิเวศ การทำเกษตรอินทรีย์ จะต้องหาสมดุลของการเพาะปลูกพืชที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการปลูกพืชรวมหลายชนิดในเวลาเดียวกัน หรือเหลื่อมเวลากัน ตลอดจนการปลูกพืชหมุนเวียนต่างชนิดกัน รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้การทำเกษตรที่หลากหลาย (เกษตรผสมผสาน) นับเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า และยังเป็นการลดความเสี่ยงภัยจากปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืชระบาดอีกด้วย นอกจากนี้การไม่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะมีส่วนช่วยให้ศัตรูธรรมชาติสามารถ แสดงบทบาทในการควบคุมศัตรูพืช เป็นการสร้างสมดุลนิเวศการเกษตรอีกรูปแบบหนึ่ง

การอนุรักษ์และฟื้นฟูนิเวศการเกษตร ด้วยการปฏิเสธการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ทุกชนิด เพราะปัจจัยการผลิตที่เป็นสารเคมีสังเคราะห์ทำลายสมดุลของนิเวศการเกษตร และส่งผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมและมีผลต่อสิ่งมีชีวิตต่างๆ ทั้งที่อยู่บนผิวดินและใต้ดิน เช่น สัตว์ แมลง และจุลินทรีย์ ในกลไกธรรมชาติสิ่งมีชีวิตต่างๆ เหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการสร้างสมดุลของนิเวศการเกษตร นอกจากการอนุรักษ์ยังเน้นการฟื้นฟูสมดุลและความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศด้วย

การพึ่งพากลไกธรรมชาติในการทำเกษตร เกษตรอินทรีย์ตั้งอยู่บนปรัชญาแนวคิดการเกษตรที่ยั่งยืนต้องเป็นการเกษตรที่เป็นไปตามวิถีธรรมชาติกลไกในธรรมชาติที่สำคัญต่อการทำเกษตรอินทรีย์ได้แก่ วงจรการหมุนเวียนธาตุอาหาร วงจรการหมุนเวียนของน้ำ รวมทั้งการพึ่งพากันของสิ่งมีชีวิตอย่างสมดุลในระบบนิเวศ ทั้งในเชิงของการเกื้อกูล การพึ่งพา ห่วงโซ่อาหาร ระบบนิเวศ และกลไกตามธรรมชาติของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน เกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงสภาพเงื่อนไขของท้องถิ่นที่ตนเองทำการเกษตรอยู่ หมั่นสังเกต เรียนรู้วิเคราะห์ – สังเคราะห์ และทำการทดลอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อได้ใช้ประโยชน์จากกลไกธรรมชาติและสภาพนิเวศท้องถิ่นอย่างเต็มที่

การพึ่งพาตนเองด้านปัจจัยการผลิต มุ่งให้เกษตรกรพยายามผลิตปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ เมล็ดพันธุ์ ฯลฯ ด้วยตนเอง และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่น เพื่อสอดคล้องกับนิเวศของท้องถิ่น ช่วยสร้างความมีเสถียรภาพและความยั่งยืนของระบบการผลิตในระยะยาว และเกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems : PGS)

ความหมาย และหลักการ

ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems :PGS) หรือ ชุมชนรับรองริเริ่มขึ้นโดย IFOAM Organic International กับหน่วยงานระหว่างประเทศและองค์กรท้องถิ่นอีกหลายแห่ง ซึ่งเห็นร่วมกันว่า ระบบการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานอิสระจากภายนอกนั้นไม่เหมาะกับเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อขายในตลาดท้องถิ่น เพราะระบบการตรวจสอบรับรองโดยองค์กรอิสระ มีระเบียบข้อกำหนดที่ค่อนข้างเข้มงวด สลับซับซ้อน และมากเกินความจำเป็นสำหรับผู้บริโภคในท้องถิ่น (ความซับซ้อนของระเบียบข้อกำหนดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้หน่วยตรวจสอบเกษตรอินทรีย์ต้องมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงในการขึ้นทะเบียนเพื่อให้ได้รับการยอมรับระบบการตรวจรับรอง ส่งผลให้หน่วยตรวจสอบต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจรับรองที่สูงจากผู้ผลิต และผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์) นอกจากนี้ ด้วยระเบียบที่เข้มงวดทำให้การตรวจรับรองของหน่วยงานอิสระไม่สามารถเปิดให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในระบบการตรวจรับรองได้มากนัก รวมทั้งไม่เปิดโอกาสให้มีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ในการตรวจรับรองที่เหมาะสมกับเกษตรกรรายย่อย ทั้งในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาแล้ว

ทาง IFOAM และหน่วยงานหลายแห่งจึงได้สนับสนุนให้มีการประชุมเรื่องนี้ขึ้นเมื่อกลางเดือน เมษายน 2547 ที่ประเทศบราซิล หลังการประชุมในครั้งนั้น ทาง IFOAM ได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบที่สมาชิกกลุ่มผู้ผลิต/ชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกันเอง ซึ่งเรียกว่า Participatory Guarantee Systems (PGS) ซึ่งบางครั้งก็เรียก “ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม” หรือ “ชุมชนรับรอง”

IFOAM ให้คำนิยามสั้น ๆ ว่า PGS คือระบบประกันคุณภาพในระดับท้องถิ่น ที่ให้การรับรองผู้ผลิตโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และตั้งอยู่บนฐานของความเชื่อถือ เครือข่ายทางสังคม และการแลกเปลี่ยนความรู้

องค์ประกอบสำคัญของ Participatory Guarantee Systems (PGS) หรือ “ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม” หรือ “ชุมชนรับรอง”

(1) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared vision) ระหว่างเกษตรกร ผู้ผลิต และผู้บริโภคในหลักการพื้นฐานของ PGS หรือ “ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม” หรือ “ชุมชนรับรอง” ซึ่งการมีส่วนร่วมอาจแตกต่างกันไปในแต่ละโครงการก็ได้

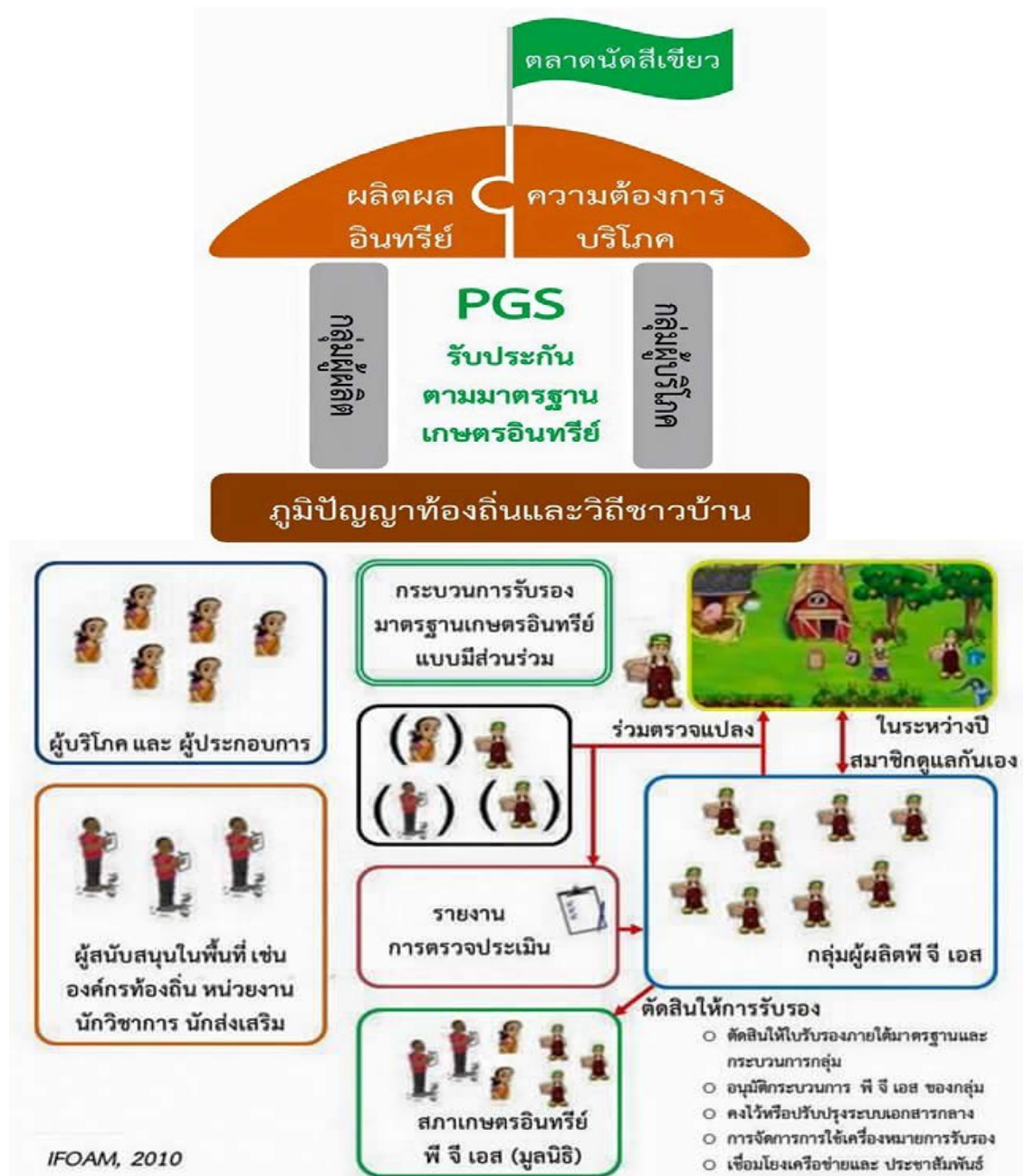
(2) การมีส่วนร่วม (Participatory) ของผู้ที่สนใจในการบริโภค และการบริโภคผลผลิตการเกษตรอินทรีย์จากระบบนี้ หลักการและมาตรฐานการผลิตเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ผู้ผลิต หน่วยงานสนับสนุน ผู้บริโภค) ซึ่งทำให้ระบบมีความน่าเชื่อถือเพราะการมีส่วนร่วมนี้

(3) ความโปร่งใส (Transparency) ที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงกลไก และกระบวนการในการตรวจรับรองทั้งหมด

(4) ความเชื่อมั่นต่อกัน (Trust) ระบบชุมชนรับรองตั้งอยู่บนฐานความเชื่อว่า เราสามารถเชื่อถือเกษตรกรได้ และการใช้กลไกควบคุมทางสังคม/วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้

(5) กระบวนการเรียนรู้ (Learning process) ระบบชุมชนรับรองไม่ใช่มีเป้าหมายเพียงเพื่อให้การรับรองผลผลิต แต่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาชุมชนและเกษตรกรอินทรีย์

(6) ความเชื่อมโยงในแนวนอน (Horizontal) ที่เป็นการแบ่งปันอำนาจ และความรับผิดชอบของผู้คนที่เกี่ยวข้อง ไม่ใช่เป็นเรื่องของคนเพียง 2-3 คนเท่านั้น

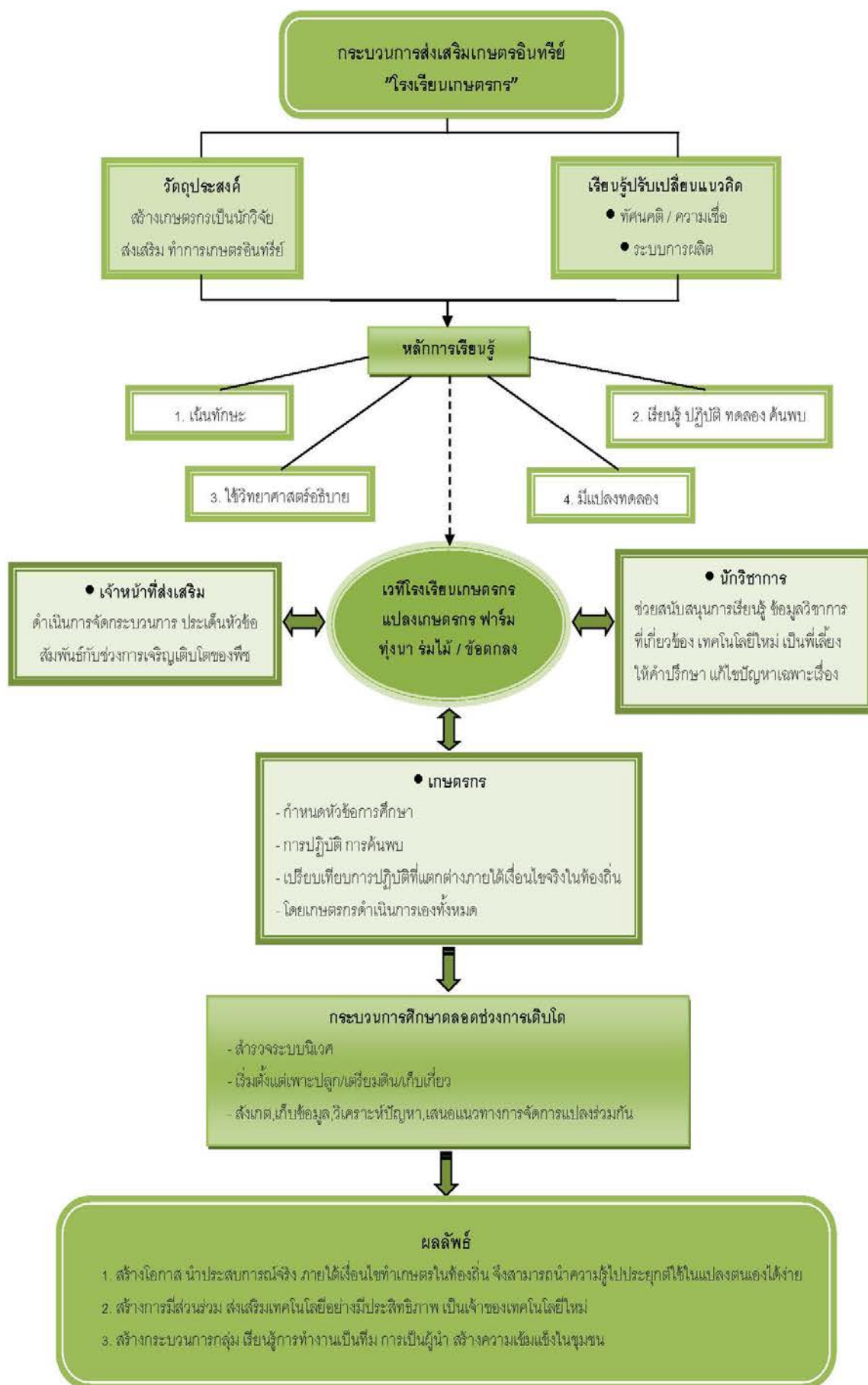

รูปภาพ : การรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS

โรงเรียนเกษตรกร

โรงเรียนเกษตรกร หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรในเรื่องของวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ การทำเกษตร โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เปรียบเทียบกระบวนการผลิตระหว่างการใช้สารเคมี และการทำเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ในเรื่องของตลาด วิสาหกิจชุมชน สวัสดิการชุมชน การศึกษา สุขภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพของดิน แหล่งน้ำ ป่าไม้ โดยเน้นให้สมาชิกเรียนรู้ร่วมกัน สอนกันเอง ฝึกกันเองจากประสบการณ์ตรง และข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อมุ่งพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

- (1) แปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร จะต้องกำหนดให้มีพื้นที่ผลิตเกษตรอินทรีย์เป็นแปลงเรียนรู้ เพื่อศึกษาวิจัยเปรียบเทียบข้อมูลการผลิตระหว่างเกษตรอินทรีย์ และเกษตรที่ใช้สารเคมี
- (2) สถานที่ตั้งโรงเรียนเกษตรกร อาจเป็นกระท่อมนา ไร่ร้างไม้ บริเวณร่มเงา มีที่ให้นั่งล้อมวงสนทนากันได้
- (3) การดำเนินงาน
 - (3.1) คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่สนใจทำเกษตรอินทรีย์ (เจ้าหน้าที่ร่วมกับกลุ่มเกษตรกร)
 - (3.2) เตรียมความพร้อมกลุ่ม โดยการสร้างความเข้าใจเรื่อง มาตรฐาน ข้อห้าม ในการทำเกษตรอินทรีย์ และเอกสารประกอบ
 - (3.3) วิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลของสมาชิกกลุ่ม เช่น พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ที่จะเข้าร่วมโครงการฯ พืชหลัก พืชรอง ปัญหา ข้อเสนอแนะ เป็นต้น
 - (3.4) จัดทำโครงสร้างกลุ่ม ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เภรัญญิก เลขานุการ สมาชิก และผู้ตรวจแปลง (ผู้ตรวจแปลง ห้าม ตรวจแปลงตัวเอง ต้องมีผู้รับรอง)
 - (3.5) คัดเลือกพื้นที่ทดลองเปรียบเทียบระหว่าง แปลงเคมี : แปลงอินทรีย์ เพื่อเป็นการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิก ซึ่งเรียกว่า โรงเรียนเกษตรกร โดยมีหลักในการเลือกแปลงทดลอง ดังนี้
 - ควรเป็นแปลงที่อยู่ติดถนน เดินทางสะดวก สะดวกในการเรียนรู้ร่วมกัน
 - แปลงที่มีสภาพเป็นตัวแทนที่ใกล้เคียงกับแปลงสมาชิก
 - แปลงทดลองเคมี และอินทรีย์ ควรอยู่บริเวณเดียวกัน
 - (3.6) นัดหมายการเปิดโรงเรียนเกษตรกร (ก่อนฤดูกาลผลิต) โดยกำหนดหัวข้อพิเศษในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกกลุ่มว่าอยากเรียนรู้เรื่องอะไร
 - (3.7) กลุ่มนัดหมายมาเรียนรู้ร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
 - (3.8) สมาชิกกลุ่มจะต้องนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในแปลงทดลอง ไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนเอง ที่เข้าร่วมโครงการ

รูปภาพ : กระบวนการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ "โรงเรียนเกษตรกร"

บทที่ 3

แนวทางการดำเนินงานโครงการ

3.1 หลักเกณฑ์/เงื่อนไข

(1) การคัดเลือกพื้นที่

- พื้นที่ คทช.
- พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- พื้นที่ที่มีระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

(2) การคัดเลือกเกษตรกร

- เกษตรกรที่มีเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก.4-01
- เกษตรกรที่มีความต้องการเลิกใช้สารเคมี ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และ

เพิ่มมูลค่าสินค้าการผลิตสู่มาตรฐานสากล

3.2 วิธีการดำเนินงาน

3.2.1 ส.ป.ก.ส่วนกลาง

ดำเนินการเตรียมความพร้อมในส่วนของผู้จำหน่ายที่ ส.ป.ก. และผู้แทนเกษตรกร เพื่อปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

(1) ฝึกอบรม ประชุม สัมมนาชี้แจง แนวทางการดำเนินงานโครงการฯ ให้กับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด

(2) พัฒนาศักยภาพการเป็นนักส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ให้กับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด และผู้แทนเกษตรกร ในการดำเนินงานส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินในเรื่อง การผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ ประเมินสถานการณ์เกษตรกรอินทรีย์ การจัดทำระบบควบคุมภายใน และการประเมินแปลงเกษตรกรอินทรีย์ ในระบบการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems : PGS) การเชื่อมโยงห่วงโซ่และพัฒนาระบบตลาดแฟร์เทรดในประเทศไทย ฯลฯ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับ 1 คือ กลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจในการส่งเสริมการผลิตในระบบอินทรีย์

ระดับ 2 คือ กลุ่มที่มีความสามารถส่งเสริม และรับรองระบบการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์

ระดับ 3 คือ กลุ่มที่มีความสามารถส่งเสริม รับรองระบบ และประเมินการรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์

3.2.2 ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

(1) คัดเลือกเกษตรกร และพื้นที่ดำเนินการ

(2) การวางแผนโครงการและการประสานงาน

(3) ส่งเสริม พัฒนา และกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์ ผ่านกระบวนการโรงเรียน

เกษตรกร ตามแผนงาน ดังนี้

(3.1) แผนพัฒนากลุ่มเกษตรกรขั้นที่ 1 (ปีที่ 1 : ต้นทาง) กลุ่มเริ่มใหม่

- ประชาสัมพันธ์ /สร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกร และเจ้าหน้าที่
- เกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการ

- สร้างกระบวนการเรียนรู้ การผลิตในระบบการผลิตเกษตรกรอินทรีย์ และมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ต่าง ๆ ผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร โดยมีหลักสูตรระยะการเรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ระบบการผลิตเกษตรกรอินทรีย์ และมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ต่าง ๆ การลดต้นทุนการผลิตเกษตรกรอินทรีย์ องค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีการผลิต

- สนับสนุนวัสดุการเกษตร ปัจจัยการผลิต และโครงสร้างพื้นฐาน

(3.2) แผนพัฒนากลุ่มเกษตรกรขั้นที่ 2 (ปีที่ 2 : กลางทาง) กลุ่มพร้อมยกระดับ

- พัฒนาศักยภาพผู้นำ

- ส่งเสริม และสร้างกระบวนการเรียนรู้ระบบควบคุมภายในระบบเกษตรอินทรีย์ ผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร โดยมีหลักสูตรระยะการเรียนรู้ เกี่ยวกับ การจัดทำแผนงานของกลุ่ม การวางแผนการผลิต ระบบควบคุมภายใน การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าผลผลิต

- สนับสนุนวัสดุการเกษตร ปัจจัยการผลิต และโครงสร้างพื้นฐาน

(3.3) แผนพัฒนากลุ่มเกษตรกรขั้นที่ 3 (ปีที่ 3 : ปลายทาง) กลุ่มพร้อมเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน

- ส่งเสริม และสร้างกระบวนการเรียนรู้ระบบการตรวจรับรองในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยมีหลักสูตรระยะการเรียนรู้ ผ่านโรงเรียนเกษตรกร เกี่ยวกับ ระบบการตรวจรับรองในระบบเกษตรอินทรีย์ และการรับรองระบบการผลิต การเชื่อมโยงเครือข่าย และการตลาด

- สนับสนุนวัสดุการเกษตร ปัจจัยการผลิต และโครงสร้างพื้นฐาน

(4) สรุปผลการตรวจรับรองระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ และจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร

(5) สร้างโอกาสในการแข่งขัน ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และประสานช่องทางการจำหน่ายผลผลิตให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

- การสนับสนุนให้เกษตรกรในโครงการนำผลผลิตไปจำหน่ายในตลาดสีเขียว (Green Market) ในระดับจังหวัด ที่หน่วยราชการในจังหวัดได้จัดตลาดขึ้นตามโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ

- การสนับสนุนให้กลุ่มผู้ผลิตในระดับจังหวัดและสหกรณ์กลางเข้าสู่ระบบการค้าที่เป็นธรรม (แฟร์เทรด) เพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการตลาดให้กับผลผลิตเกษตรอินทรีย์ของโครงการฯ

- การประสานและเชื่อมโยงหน่วยงานเอกชน เพื่อขยายโอกาสทางการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรในโครงการฯ ไปยังตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น

3.3 การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

(1) รายงานเปรียบเทียบแผนงานและผลการปฏิบัติงาน 2562 (PARA)

(2) รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการเกษตรอินทรีย์ ทุกวันที่ 8 และ 22 ของทุกเดือน

(3) รายงานฐานข้อมูลเกษตรกรแยกกลุ่มขึ้น ทุก 3 เดือน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มขั้นที่ 1 กลุ่มเริ่มใหม่

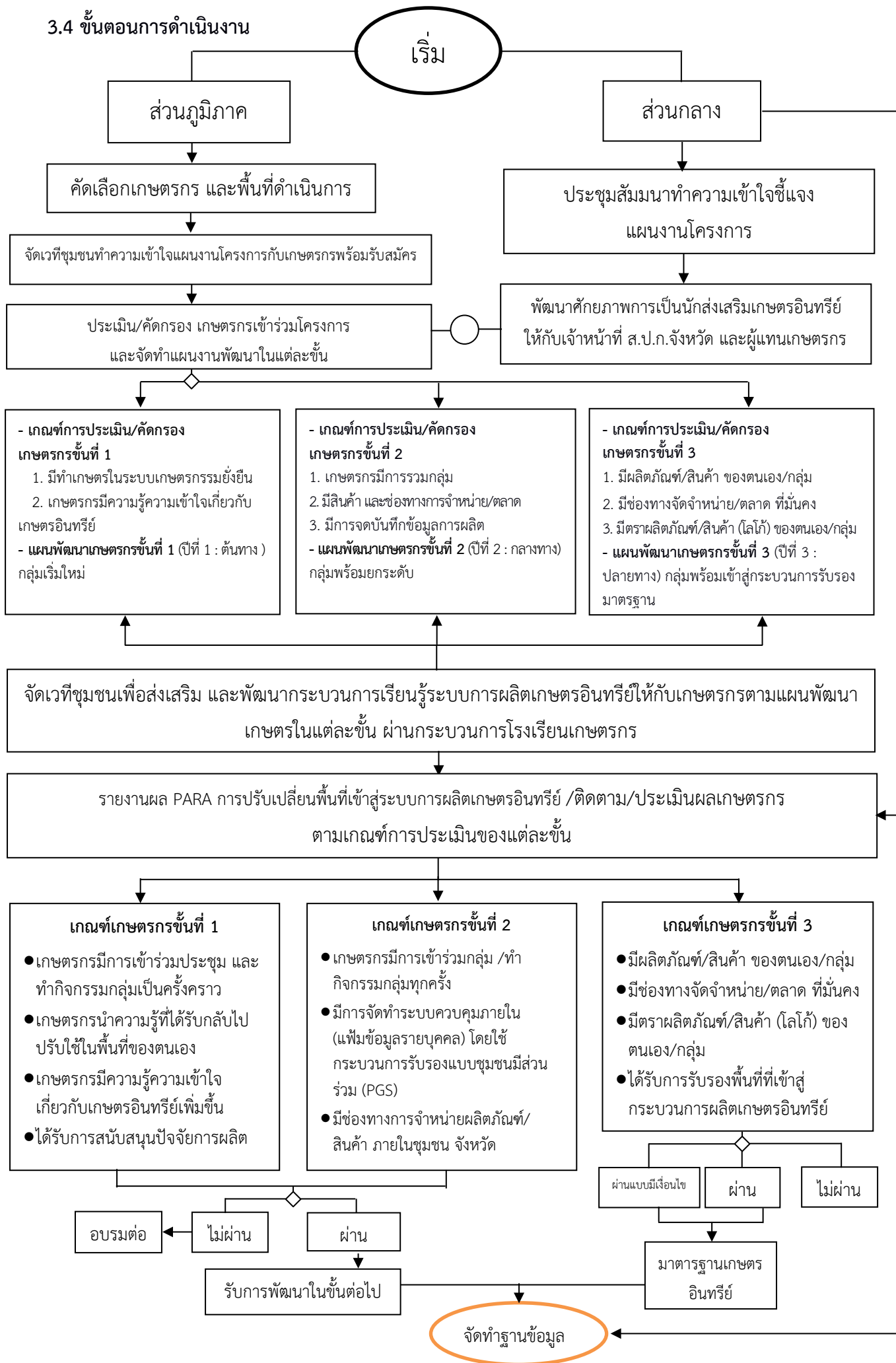
กลุ่มขั้นที่ 2 กลุ่มพร้อมยกระดับ

กลุ่มขั้นที่ 3 กลุ่มพร้อมเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน

(4) รายงานผลการรับรองพื้นที่ที่เข้าสู่ระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์

(5) รายงานข้อมูลการผลิต และเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ทุก 3 เดือน

3.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ผลผลิตกิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย		ระยะเวลา												ผู้ดำเนินการ	หมายเหตุ
				ไตรมาส1			ไตรมาส2			ไตรมาส3			ไตรมาส4				
		ปริมาณ	หน่วย	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร	34,927,000	22,077.50	ไร่														
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ																	
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน																	
โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน		72	จังหวัด														
1. คัดเลือกเกษตรกร และพื้นที่ดำเนินการ		4,430 /22077.50	ราย/ไร่													ส.ป.ก.จังหวัด	
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ และทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินงาน		72	จังหวัด													ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
3. การดำเนินงานการบริหารจัดการโครงการ	1,323,900	72	จังหวัด													ส.ป.ก.จังหวัด	
4. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้กระบวนการผลิตเกษตรกรอินทรีย์ ผ่านโรงเรียนเกษตรกร ตามแผนงานพัฒนาเกษตรกรแต่ละกลุ่ม ชั้น	10,084,500	4330	ราย													ส.ป.ก.จังหวัด	
5. สนับสนุนวัสดุการเกษตร ปัจจัยการผลิต	3,730,100	22077.5	ไร่													ส.ป.ก.จังหวัด	
6. สนับสนุนการจ้างเหมาบริการให้ ส.ป.ก.จังหวัด	6,084,000	39	ราย													ส.ป.ก.จังหวัด	
7. ส.ป.ก.จังหวัดประสานช่องทางทางการจำหน่ายผลผลิตให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ		72	จังหวัด														
8. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้การเป็นนักส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ให้กับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด และผู้แทนเกษตรกร																	
- หลักสูตร การส่งเสริม สร้างและพัฒนาทักษะนักส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ด้านงานพัฒนาชุมชน การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และข้อมูลเกษตรกร การแก้ไขปัญหา	406,200		ราย													ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
- หลักสูตร กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร และการออกแบบหลักสูตรเรียนรู้	696,000		ราย													ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
- หลักสูตร ระบบควบคุมภายใน ระบบการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems : PGS)	696,000		ราย													ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
- หลักสูตร การตลาด ช่องทางการจำหน่าย ระบบการจัดการตลาดเกษตรกรอินทรีย์	410,400		ราย													ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
9. ค่าประสานและติดตามงาน	255,800	12	ครั้ง													ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
10. จัดทำเอกสารเผยแพร่	400,000	10000	เล่ม													ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
11. ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง		4,430 /22077.50	ราย/ไร่													ส.ป.ก.จังหวัด/ ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
12. รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการฯ ให้ COO และ สทพ. ทุกวันที่ 8 และ 22 ของทุกเดือน		4,430 /22077.50	ราย/ไร่													ส.ป.ก.จังหวัด/ ส.ป.ก.ส่วนกลาง	
13.รายงานเปรียบเทียบแผนงานและผลการปฏิบัติงาน 2562 (PARA)		4,430 /22077.50	ราย/ไร่													ส.ป.ก.จังหวัด	
14. รายงานผลการเปิดโรงเรียนเกษตรกร		72	จังหวัด													ส.ป.ก.จังหวัด	
15. สรุปผลการตรวจรับรองระบบการผลิตเกษตรกรอินทรีย์ และจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร		4,430 /22077.50	ราย/ไร่													ส.ป.ก.จังหวัด/ ส.ป.ก.ส่วนกลาง	

Roadmap โครงการเกษตรอินทรีย์

วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลในเขตปฏิรูปที่ดิน
- สนับสนุนให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต เพิ่มมูลค่าผลผลิต และการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน
- สร้างการเรียนรู้การจัดการผลผลิตเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

กลุ่มขั้นที่ 1 จำนวน 2,152 ราย พื้นที่ 9,536 ไร่

กลุ่มขั้นที่ 2 จำนวน 2,003 ราย พื้นที่ 9,788.78 ไร่

กลุ่มขั้นที่ 3 จำนวน 275 ราย พื้นที่ 2,752.72 ไร่

เป้าหมาย

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน 72 จังหวัด จำนวน 4,430 ราย พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 22,077.50 ไร่

งบประมาณ

รวมทั้งสิ้น 34,927,000 บาท (สามสิบสี่ล้านเก้าแสนสองหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)

TimeLine

หน่วยงานหลัก

หน่วยงานสนับสนุน

ต.ค. 61

ส.ป.ก.

ต.ค.61 – ก.ย. 62

พ.ย. 60 – ก.ย. 61

หน่วยงานในสังกัด กษ. /มูลนิธิสายใยแผ่นดิน/ สหกรณ์กรีนเนท / อทส.

บทที่ 4

ระบบควบคุมภายใน

ขอบเขตการจัดทำระบบควบคุมภายในของนักส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ได้กำหนดขอบเขตการทำงานภายใต้โครงสร้างการบริหารงาน โดยมีขอบเขตการจัดทำระบบควบคุมภายใน ประกอบด้วย 7 ด้านสำคัญ คือ

1. การจัดทำและปรับปรุงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภายในของโครงการฯ
2. การจัดทำและปรับปรุงระบบเอกสาร แบบฟอร์มภายในของโครงการฯ
3. การรับสมัครสมาชิกโครงการเกษตรอินทรีย์
4. การตรวจประเมินฟาร์มระบบควบคุมภายใน
5. การขึ้นทะเบียนรับรองเกษตรกรผู้ผลิตโครงการเกษตรอินทรีย์
6. การประสานงานในการรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรสมาชิก
7. การประสานงานกับหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์

4.1 การจัดทำและปรับปรุงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ

ผู้จัดการระบบควบคุมภายในจะจัดทำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ โดยอ้างอิงจากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกท.) และหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะทำการปรับปรุงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการตามความจำเป็น เมื่อมีการปรับเปลี่ยนมาตรฐานของหน่วยงานตรวจสอบรับรอง หรือเพื่อให้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการมีความชัดเจนและสอดคล้องกับสภาพเงื่อนไขการผลิตให้เป็นปัจจุบัน

4.2 การจัดทำและปรับปรุงระบบเอกสารภายในของโครงการฯ

ผู้จัดการระบบควบคุมภายในจะปรับปรุงพัฒนาแบบฟอร์มอ้างอิงกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ขอรับรองและครอบคลุมทุกกระบวนการผลิตให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และจะปรับปรุงระบบเอกสารเมื่อจำเป็นเพื่อให้ระบบเอกสารของโครงการมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเงื่อนไขการผลิต

4.3 การรับสมัครสมาชิกโครงการเกษตรอินทรีย์

ผู้จัดการระบบควบคุมภายในจะจัดทำแบบฟอร์มใบสมัครสำหรับเกษตรกรผู้ผลิตที่สนใจเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ ประกอบด้วย สัญญาข้อตกลง ประวัติฟาร์ม แผนการผลิต แผนผังฟาร์ม โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ของผู้ประกอบการและองค์กรผู้ผลิตหรือเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ทำหน้าที่รับสมัครสมาชิก

4.4 การตรวจประเมินฟาร์มระบบควบคุมภายใน

ผู้จัดการระบบควบคุมภายในจะเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจประเมินฟาร์ม โดยผู้จัดการระบบควบคุมภายในจะเป็นผู้คัดเลือกเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจประเมินฟาร์มให้ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจตามที่ได้รับมอบหมาย โดยพิจารณาจากความเสี่ยงของการผลิตและการปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขององค์กรผู้ผลิตและการผลิตของสมาชิกในโครงการ โดยกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสม

การตรวจประเมินฟาร์มจะดำเนินการตรวจอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยแปลงการผลิตอินทรีย์ทุกแปลงจะได้รับการตรวจประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ยกเว้นแปลงที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ไม่ได้มีการจัดการใดๆ เช่น ปาธรรมชาติ แปลงที่ปล่อยเป็นที่รกร้างหรือแปลงเกษตรที่มีความเสี่ยงต่ำ (เช่น เป็นแปลงที่ไม่สามารถปลูกพืชชนิดเดียวกันกับพืชที่ขอการรับรองเกษตรอินทรีย์ที่อาจมีผลผลิตแบบคู่ขนานกับผลผลิตเกษตรอินทรีย์ได้) จะได้รับการยกเว้น โดยอาจตรวจทุกๆ 2-3 ปีก็ได้

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจของระบบควบคุมภายใน ทำหน้าที่สำคัญ 4 ด้าน คือ

1. ทำหน้าที่ตรวจประเมินความเสี่ยงของเกษตรกรที่เกิดขึ้นตลอดกระบวนการผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่กำหนด พื้นที่การผลิตและการปฏิบัติของเกษตรกรว่าได้ปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หรือไม่
2. ประเมินความเข้าใจของเกษตรกรในการปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่กำหนด
3. ให้คำแนะนำและทำความเข้าใจเรื่องมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ให้เกษตรกรผู้ผลิตรับทราบเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
4. ทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาผลการรับรองภายในของเกษตรกรที่ได้รับการตรวจประเมินฟาร์มว่าเป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ และ/หรือข้อตกลงอื่น ๆ ที่กลุ่มหรือโครงการเกษตรอินทรีย์กำหนดขึ้น

4.5 การขึ้นทะเบียนรับรองเกษตรกรผู้ผลิตโครงการเกษตรอินทรีย์

นักส่งเสริมเกษตรอินทรีย์จะเป็นผู้ทำหน้าที่ในการสรุปผลพิจารณาการรับรองเกษตรกรแต่ละรายหลังได้รับการตรวจประเมินฟาร์มอย่างเป็นทางการและส่งผลพิจารณาการรับรองของเกษตรกรให้กับเจ้าหน้าที่ประสานงานประจำกลุ่ม เพื่อให้ทบทวนรายงานผลการรับรองซ้ำอีกครั้งก่อนขึ้นทะเบียนการรับรองของเกษตรกรผู้ผลิตโครงการเกษตรอินทรีย์ ซึ่งถ้าผลการรับรองไม่ถูกต้องเจ้าหน้าที่ประสานงานประจำกลุ่มจะแจ้งให้ผู้รับรองทบทวนผลการรับรองซ้ำอีกครั้งก่อนที่จะทำการแจ้งผลการรับรองใหม่ให้กับเกษตรกรโดยเก็บสำเนาไว้ที่โครงการหรือองค์กรผู้ผลิตและให้ต้นฉบับกับเกษตรกร

ผลการรับรองของเกษตรกรที่ถูกลงโทษ เกษตรกรมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ผลการพิจารณารับรองซึ่งทางผู้จัดการระบบควบคุมภายในประจำกลุ่ม จะทบทวนคำตัดสินอีกครั้งหนึ่งภายใน 30 วัน หลังจากที่ได้รับคำอุทธรณ์ แต่ในช่วงระหว่างการอุทธรณ์ให้ถือว่าคำตัดสินเก่าของเจ้าหน้าที่รับรองยังมีผลบังคับใช้อยู่

4.6 การประสานงานในการรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรสมาชิก

นักส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ และ/หรือเจ้าหน้าที่กลุ่มจะเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการในการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวให้เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการที่กำหนด โดยเจ้าหน้าที่กลุ่มจะสรุปรายชื่อเกษตรกรที่ผ่านการรับรองและสถานะผลผลิตตามช่องทางการตลาดของผู้ประกอบการหรือองค์กรผู้ผลิตที่ขอการรับรอง

4.7 การประสานงานกับหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์

ผู้จัดการระบบควบคุมภายในประจำกลุ่มเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์โดยตรงในเรื่องรายละเอียดเกี่ยวกับระบบควบคุมภายใน

เมื่อสิ้นปี (31 ธันวาคม) เจ้าหน้าที่ประสานงานประจำกลุ่มจะจัดทำรายงานประจำปีของระบบควบคุมภายในส่งให้กับกลุ่มผู้ผลิตเพื่อส่งต่อไปยังหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์อีกทีหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2564). คณะกรรมการเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ เมษายน 2560. เข้าถึงได้จาก : <http://planning.dld.go.th/th/images/stories/section-5/2560/strategy11.pdf> (วันที่ค้นข้อมูล : 9 พฤศจิกายน 2561)
2. มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ฉบับการทูต การรับรองแบบมีส่วนร่วม-พีจีเอส-ชุมชนรับรอง
3. การรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม **Participatory Guarantee Systems (PGS)**.
เข้าถึงได้จาก : http://www.industry.in.th/dip/knowledge_detail.php?id=2506&uid=45600
(วันที่ค้นข้อมูล : 9 พฤศจิกายน 2561)

ภาคผนวก

แบบฟอร์มการประเมินเกษตรกร ก่อน เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์
ปีงบประมาณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อ(นาย/นาง/นางสาว).....สกุล.....
- 1.2 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง อายุ.....ปี

ตอนที่ 2 เกณฑ์การประเมินเกษตรกรก่อนเข้าร่วมโครงการ

- 2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกษตรกรอินทรีย์
☐ มาก ☐ น้อย ☐ ไม่รู้
- 2.2 รูปแบบในการทำเกษตร
☐ เกษตรผสมผสาน ☐ วนเกษตร ☐ เกษตรเชิงเดี่ยว
☐ ไร่นาสวนผสม ☐ เกษตรทฤษฎีใหม่ ☐ พืชหมุนเวียน
- 2.3 มีการรวมกลุ่มหรือไม่
☐ มี ชื่อกลุ่ม.....
☐ ไม่มี
- 2.4 สินค้า และช่องทางการจำหน่าย
☐ ไม่มี
☐ มี สินค้าคือ.....
☐ ร้านค้าชุมชน ☐ ตลาดนัด ☐ ตลาดสีเขียว
☐ โรงพยาบาล ☐ ห้างสรรพสินค้า ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
- 2.5 トラผลิตภัณฑ์/สินค้า (โลโก้) ของตนเอง หรือ กลุ่ม
☐ มี ชื่อ.....
☐ ไม่มี
- 2.6 มีการจดบันทึกข้อมูลการผลิตหรือไม่ ☐ มี ☐ ไม่มี

ตอนที่ 3 ผลการประเมิน ก่อน เข้าร่วมโครงการ

- ☐ เกษตรกรชั้นที่ 1
1. มีการทำเกษตรในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
 2. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเกษตรกรอินทรีย์
- ☐ เกษตรกรชั้นที่ 2
1. เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม
 2. มีสินค้าและช่องทางการจำหน่าย / ตลาด
 3. มีการจดบันทึกข้อมูลการผลิต
- ☐ เกษตรกรชั้นที่ 3
1. มีผลิตภัณฑ์ / สินค้า ของตัวเอง / กลุ่ม
 2. มีช่องทางการจัดจำหน่าย / ตลาดที่มั่นคง
 3. มีตราผลิตภัณฑ์ / สินค้า (โลโก้) ของตนเอง / กลุ่ม

แบบฟอร์มการประเมินเกษตรกร หลัง เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์

ปีงบประมาณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.2 ชื่อ(นาย/นาง/นางสาว).....สกุล.....

1.2 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง อายุ.....ปี

ตอนที่ 2 เกณฑ์การประเมินเกษตรกร หลัง เข้าร่วมโครงการ

2.1 มีการรวมกลุ่ม

☐ มี ชื่อกลุ่ม.....

☐ ไม่มี

2.2 ตำแหน่งภายในกลุ่ม ☐ ประธาน ☐ กรรมการ ☐ เลขานุการ ☐ เภรณญิก

☐ ผู้ตรวจประเมิน ☐ สมาชิก ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

2.3 การจัดการกลุ่ม ☐ มีแฟ้มข้อมูลรายบุคคล ☐ ไม่มีแฟ้มข้อมูลรายบุคคล

2.4 เกษตรกรมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมและทำกิจกรรม (แปลงทดลองเกษตรอินทรีย์)

☐ เข้าร่วมประชุม และทำกิจกรรมร่วม ทุกครั้ง

☐ เข้าร่วมประชุม และทำกิจกรรมบ้าง จำนวน.....ครั้ง/ปี

2.5 เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

☐ มากขึ้น ☐ ปานกลาง ☐ น้อย

2.6 การนำความรู้ที่ได้รับกลับไปใช้ในฟ้นที่ของตนเอง

☐ นำกลับไปใช้

☐ เลิกใช้สารเคมี/ปรับปรุงบำรุงดิน

☐ ผลิตภัณฑ์การผลิใช้เอง (เช่น ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ สมุนไพรไล่แมลง)

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

☐ ไม่นำกลับไปใช้ เพราะ.....

2.7 ผลิตภัณฑ์/สินค้า และช่องทางการจำหน่าย

☐ ไม่มี

☐ มี ผลิตภัณฑ์/สินค้าคือ.....

☐ ร้านค้าชุมชน ☐ ตลาดนัด ☐ ตลาดสีเขียว ☐ พ่อค้าคนกลาง

☐ โรงพยาบาล ☐ ห้างสรรพสินค้า ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

2.8 จำหน่ายผลิตภัณฑ์/สินค้า

- ☐ ทุกวัน ☐ จำนวน.....วัน / สัปดาห์
- ☐ จำนวน..... วัน / เดือน ☐ เดือนละครั้ง

2.9 トラผลิตภัณ์/สินค้า (โลโก้) ของตนเอง หรือ กลุ่ม

- ☐ มี ชื่อ.....
- ☐ ไม่มี

2.10 การรับรองพื้นที่ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบการผลิตเป็นเกษตรอินทรีย์ โดยใช้ระบบ

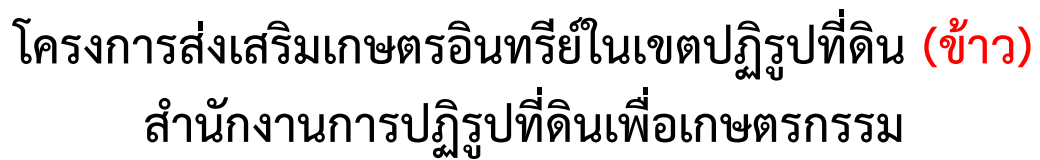
- ☐ PGS
- ☐ อื่น ๆ ระบุ

2.11 มาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ใช้อย่างอิง ระบบการตรวจรับรองพื้นที่

- ☐ IFOAM ☐ มกท. ☐ Eu
- ☐ Organic Thailand ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 ผลการประเมินเกษตรกร**หลัง**เข้าร่วมโครงการ

- ☐ เกษตรกรชั้นที่ 1
1. เกษตรกรมีการเข้าร่วมประชุม และทำกิจกรรมกลุ่มเป็นบางครั้ง
 2. เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับกลับไปใช้ในพื้นที่ของตนเอง
 3. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์
- ☐ เกษตรกรชั้นที่ 2
1. เกษตรกรมีการเข้าร่วมกลุ่ม / ทำกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง
 2. มีสินค้าและช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์/สินค้า ภายในจังหวัด
 3. มีการจัดทำระบบควบคุมภายใน (แฟ้มข้อมูลรายบุคคล) โดยใช้กระบวนการรับรองแบบชุมชนมีส่วนร่วม
- ☐ เกษตรกรชั้นที่ 3
1. มีผลิตภัณฑ์ / สินค้า ของตัวเอง / กลุ่ม
 2. มีช่องทางการจัดจำหน่าย / ตลาดที่มั่นคง
 3. มีตราผลิตภัณฑ์ / สินค้า (โลโก้) ของตนเอง / กลุ่ม
 4. ได้รับการรับรองพื้นที่ที่เข้าสู่กระบวนการผลิตเกษตรอินทรีย์

ชื่อ - สกุล	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาวสกุล..... เลขบัตรประจำตัวประชาชน - - -
ที่อยู่	บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....บ้าน..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เบอร์โทรศัพท์ (มือถือ)	
รหัสสมาชิก	

☐ ปี 2561 ☐ ปี 2562 ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

รูปภาพ

ข้อตกลงการสมัครเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ปี.....
และประวัติฟาร์ม

ชื่อ - สกุล

☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว

เลขบัตรประจำตัวประชาชน --- วัน/เดือน/ปี เกิด.....

ที่อยู่

เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์

เบอร์โทรศัพท์

☐ มือถือ.....

☐ บ้าน/อื่น ๆ

เหตุผลที่เข้าร่วมโครงการ.....

.....

.....

.....

สินค้าหลัก (ระบุ).....

.....

พื้นที่ถือครองการเกษตร (ระบุพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรทั้งหมดในปัจจุบัน)

1. แปลง.....เลหระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

☐ ตัวเอง

☐ ญาติ

☐ เช่า

การจัดการ

☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า

☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

☐ ทำนา ☐ สระน้ำ

☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง

☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

2. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่ ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

- ☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

- ☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

- ☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

3. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

- ☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

- ☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

- ☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

4. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

- ☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

- ☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

- ☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

5. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

- ☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

- ☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

- ☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

6. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี..... สารเคมี.....

แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร

☐ น้ำฝน ☐ สระน้ำ ☐ ห้วย ☐ คลอง ☐ บึง ☐ หนอง ☐ อื่น ๆ.....

ข้าพเจ้าขอสมัครเข้าร่วม “โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน”

ของกลุ่ม.....

และยินดีปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดต่อไปนี้

- 1) ปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่โครงการกำหนด
- 2) ยินยอมให้ผู้ตรวจจากโครงการฯ และจากหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ เข้าตรวจสอบในพื้นที่การเกษตรทุกแปลง ตลอดจนสถานที่เก็บเครื่องมือ สถานที่เก็บผลผลิต และที่พัก โดยทางผู้ตรวจจากโครงการฯ และหน่วยตรวจรับรอง ไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้า
- 3) จัดทำเอกสารประกอบการผลิต เช่น รายงานการผลิต บัญชีขาย บัญชีซื้อปัจจัยการผลิต บัญชีฟาร์มและ/หรือ บัญชีการผลิต รวมทั้งยินยอมให้ผู้ตรวจ ตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการประกอบการเหล่านี้
- 4) แจ้งให้โครงการฯ ทราบโดยทันที ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงการผลิต เช่น การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การผลิต ชนิดพืชที่ปลูกและขอรับรอง รวมทั้งการละเมิดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของข้าพเจ้า
- 5) ยินดีที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและระเบียบอื่น ๆ ที่ทางโครงการได้กำหนดขึ้นภายหลัง

ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดเงื่อนไขข้างต้นแล้วและยอมรับข้อกำหนดต่าง ๆ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้

ลงชื่อ ผู้สมัคร

(.....)

วันที่...../เดือน...../พ.ศ.

การวาดผังแปลง

ใคร ทำ/ปลูก อะไร หรือถนน แหล่งน้ำ ระบบอินทรีย์/เคมี

ใคร ทำ/ปลูก อะไร หรือถนน
แหล่งน้ำ ระบบอินทรีย์/เคมี

ใคร ทำ/ปลูก อะไร หรือถนน
แหล่งน้ำ ระบบอินทรีย์/เคมี

ใคร ทำ/ปลูก อะไร หรือถนน แหล่งน้ำ ระบบ
อินทรีย์/เคมี

ระบุ ทิศทางน้ำไหล
แหล่งน้ำที่ใช้ทำเกษตร
พืชบนคันนา
อื่นๆ

ลงชื่อ.....สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ

(.....)

วันที่ (วาดผัง)...../เดือน...../พ.ศ.

การวาดผังแปลง

ลงชื่อ.....สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ
(.....)

วันที่ (วาดผัง)...../เดือน...../พ.ศ.

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS สายใยออร์แกนิก (ข้าว)

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

1. แปลงนาทุกแปลงต้องทำในระบบเกษตรอินทรีย์ ยกเว้นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ในปีแรกอนุญาตให้ทำนาที่ไม่ใช่เกษตรอินทรีย์ได้ในบางแปลง แต่ในปีถัดไปต้องเปลี่ยนเป็นนาเกษตรอินทรีย์ทุกแปลง
2. ข้าวที่ปลูกในแปลงเกษตรเคมีจะต้องเป็นข้าวคนละสายพันธุ์หรือคนละรุ่นกับที่ปลูกในแปลงเกษตรอินทรีย์ ยกเว้นเกษตรกรที่เข้าโครงการในปีแรกตามข้อ 1. แต่เกษตรกรจะต้องจัดแยกผลผลิตในช่วงเก็บเกี่ยว นวด และจัดเก็บข้าวเปลือกแต่ละสถานะได้
3. นาข้าวมีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 12 เดือน ผลผลิตของข้าวที่ปลูกหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยน จึง
4. ถือว่าเป็นข้าวเกษตรอินทรีย์
5. แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องแยกจากแปลงเคมีอย่างชัดเจน และอยู่ห่างกันไม่ต่ำกว่า 1 เมตร
6. ห้ามเกษตรกรเปลี่ยนการผลิตระหว่างระบบอินทรีย์และระบบเกษตรเคมีกลับไปกลับมา
7. แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องมีแนวกันชนเพื่อป้องกันการปนเปื้อน ถ้าแปลงข้างเคียงฉีดพ่นสารเคมี แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องมีแนวกันลม โดยปลูกพืชที่มีความสูงกว่าพืชเคมีแปลงข้างเคียงและต้องไม่ใช่พืชชนิดเดียวกันกับที่ขอการรับรอง โดยพืชแนวกันลมไม่ถือว่าเป็นพืชอินทรีย์
8. ห้ามเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้าหรือคลุมหญ้า ฮอร์โมนสังเคราะห์ทุกชนิด
9. ห้ามใช้เครื่องมือการเกษตรที่มีความเสี่ยงปนเปื้อนสารเคมีในแปลงเกษตรอินทรีย์ เช่น ถังฉีดสาร กำจัดแมลง ที่ใช้ทั้งฉีดสารเคมีและใช้ฉีดสมุนไพรในแปลงอินทรีย์
10. ห้ามใช้พืชที่มีการดัดแปลงตัดแต่งพันธุกรรม หรือ พืชที่เรียกว่า จีเอ็มโอ (GMOs) ในแปลงอินทรีย์
11. ห้ามคลุกสารเคมีกำจัดแมลงและเชื้อรากับเมล็ดหรือกล้าพันธุ์ก่อนปลูก
12. ในกรณีที่ซื้อหรือได้รับแจกเมล็ดพันธุ์ที่มีการคลุกสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ให้นำเมล็ดมาล้างน้ำสะอาดก่อนแช่เมล็ดหรือนำไปปลูกและให้น้ำน้ำล้างสารเคมีไปทิ้งในบริเวณที่ไม่ปนเปื้อนกับแปลงเกษตรอินทรีย์
13. ห้ามใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มียี่ห้อทางการค้า ก่อนที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ
14. เกษตรกรต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างผสมผสาน โดยการใช้ร่วมกันระหว่างปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด
15. ห้ามใช้ซีเมนต์จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบกรงตับ ในแปลงเกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้ได้เฉพาะซีเมนต์จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบปล่อยฝูง
16. ห้ามใช้อุจจาระของคนมาเป็นปุ๋ย
17. ห้ามเผาทำลายตอซัง ในแปลงแปลงอินทรีย์ทุกแปลงไม่ว่ากรณีใดก็ตาม
18. เกษตรกรต้องสร้างระบบนิเวศให้มีความหลากหลายในแปลงเกษตรอินทรีย์
19. ในการนวดข้าวเปลือกอินทรีย์ด้วยเครื่องนวด เกษตรกรต้องแยกผลผลิตกระสอบแรกออกโดยผลผลิตกระสอบแรกนี้จะไม่ถือว่าเป็นผลผลิตข้าวเปลือกเกษตรอินทรีย์เพราะเป็นข้าวเปลือกล้างเครื่องนวด
20. ถูหรือกระสอบที่นำมาใส่ผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะต้องระบุชื่อผู้ผลิต รหัสสมาชิก สถานะผลผลิตทุกครั้ง
21. ต้องระมัดระวังไม่นำผลผลิตจากแปลงเกษตรอินทรีย์ไปปะปนกับผลผลิตที่ไม่ใช่จากแปลงเกษตรอินทรีย์ ในทุกขั้นตอนของการจัดการผลผลิต
22. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการฯจะต้องเข้าร่วมประชุมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการฯ ทุกครั้ง

ที่มา : นายวิฑูรย์ เรืองเลิศปัญญากุล

แบบสำรวจข้อมูลก่อนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

แบบสำรวจด้าน ☐ พืช ☐ ปศุสัตว์ ☐ ประมง

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ นาย/นาง/นางสาว.....สกุล.....

หมายเลขบัตรประชาชน.....

๑.๒ ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....เบอร์โทรศัพท์.....

๑.๓ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

แรงงานเกษตรกรในครัวเรือน.....บาท

รายได้รวมต่อครัวเรือน.....บาท/เดือน

๒. มีที่ดินจำนวน.....แปลง

๒.๑ แปลงเลขที่..... กลุ่ม/ระวางที่..... เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

พิกัด UTM x..... y..... x..... y.....

x..... y..... x..... y.....

๒.๒ แปลงเลขที่..... กลุ่ม/ระวางที่..... เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

พิกัด UTM x..... y..... x..... y.....

x..... y..... x..... y.....

๒.๓ แปลงเลขที่..... กลุ่ม/ระวางที่..... เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

พิกัด UTM x..... y..... x..... y.....

x..... y..... x..... y.....

๓. ปัจจัยการผลิต

๓.๑ ปุ๋ยเคมีสูตร.....จำนวน.....กก./ไร่ ราคา กก.ละ.....บาท

ปุ๋ยเคมีสูตร.....จำนวน.....กก./ไร่ ราคา กก.ละ.....บาท

๓.๒ ปุ๋ยอินทรีย์ได้จาก.....จำนวน.....กก./ไร่ ราคา กก.ละ.....บาท

ใช้กับพืช.....

ปุ๋ยอินทรีย์ได้จาก.....จำนวน.....กก./ไร่ ราคา กก.ละ.....บาท

ใช้กับพืช.....

๓.๓ สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๓.๓.๑ ยาฆ่าแมลงที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท
ใช้กับพืช.....

ยาฆ่าแมลงที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท
ใช้กับพืช.....

๓.๓.๒ ยาฆ่าหญ้าที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท
ใช้กับพืช.....

ยาฆ่าหญ้าที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท
ใช้กับพืช.....

๓.๔ สารเร่งการเจริญเติบโตที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท
ใช้กับพืช.....

สารเร่งการเจริญเติบโตที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท
ใช้กับพืช.....

๔. พันธุ์พืชที่ใช้

๔.๑ พันธุ์..... จำนวนที่ใช้..... กก./ไร่ ได้จาก.....

๔.๒ พันธุ์..... จำนวนที่ใช้..... กก./ไร่ ได้จาก.....

๔.๓ พันธุ์..... จำนวนที่ใช้..... กก./ไร่ ได้จาก.....

๔.๔ พันธุ์..... จำนวนที่ใช้..... กก./ไร่ ได้จาก.....

๕. ต้นทุนการผลิต (ด้านพืช)

๕.๑ ค่าเมล็ดพันธุ์.....บาท/กก. ๕.๒ ค่าเตรียมดิน.....บาท/ไร่

๕.๓ ค่าปุ๋ย.....บาท/กก. ๕.๔ ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช.....บาท/ไร่

๕.๕ ค่าแรงงานในการผลิต.....บาท/กก. ๕.๖ ค่าเก็บเกี่ยว.....บาท/ไร่

๕.๗ อื่น ๆ.....บาท/ไร่

๖. พันธุ์สัตว์ที่ใช้ (ด้านประมงและปศุสัตว์)

๖.๑ ค่าพันธุ์สัตว์.....บาท/.....

๖.๒ ค่าพันธุ์สัตว์.....บาท/.....

๖.๓ ค่าพันธุ์สัตว์.....บาท/.....

๗. ค่าเวชภัณฑ์.....บาท/.....

๘. ผลผลิต กก./ไร่

๙. ความเสี่ยงจากแปลงข้างเคียงที่มีการปนเปื้อนเข้ามาในแปลง

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ ไม่มี

สาเหตุมาจาก.....

๑๐. แหล่งที่มาของน้ำ

☐ ชลประทาน ☐ บ่อน้ำที่ขุดเอง ☐ แหล่งน้ำธรรมชาติ ☐ บ่อน้ำบาดาล ☐ ไม่มี

๑๑. ตลาดขายสินค้า ☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุ)

๑๒. ปัญหาที่พบ ☐ ไม่มี ☐ น้ำท่วม ☐ ฝนแล้ง ☐ โรค/แมลง ☐ ไม่มีตลาดขายสินค้า ☐ อื่นๆ

๑๓. จำนวนพื้นที่ในการทำเกษตรอินทรีย์

ชนิดพืช..... จำนวน.....ไร่ ชนิดพืช..... จำนวน.....ไร่

ชนิดพืช..... จำนวน.....ไร่ ชนิดพืช..... จำนวน.....ไร่

๑๔. ข้อกังวลที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

๑.

๒.

๓.

๑๕. ความคาดหวังในการทำเกษตรอินทรีย์

๑.

๒.

๓.

๑๖. ประเภทการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

☐ PGS ☐ Bioagcert ☐ Ecocert ☐ BCS ☐ IMO-Control ☐ มกท. ☐ มกอช. ☐ มอน.

☐ ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน ☐ อื่นๆ

ผู้เก็บข้อมูล.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการผลิตเกษตรอินทรีย์ประจำปี พ.ศ.

ชื่อเกษตรกร ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	รหัสสมาชิก
ข้อมูลแปลงเกษตรของเกษตรกร __ เหมือน __ เปลี่ยนแปลงไปจากประวัติฟาร์ม	

ลำดับ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ชื่อแปลง	ระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ ชนิดพืชที่ปลูก (ชนิด-ไร่)	ระบบการผลิตเกษตรเคมี ชนิดพืชที่ปลูก (ชนิด-ไร่)	รวมพื้นที่ (ไร่)
1					
2					
3					
4					
5					

ปัจจัยการผลิตที่คาดว่าจะใช้ในปีนี้

ปัจจัยการผลิต	จากแหล่งใด	ปริมาณ (กก.)
1. เมล็ดพันธุ์		
2. ปุ๋ยพืชสด (ระบุชนิด.....)		
3. ปุ๋ยหมัก (ผลิตจาก.....)		
4. ปุ๋ยคอก (มูลวัว)		
5. ปุ๋ยคอก (มูลไก่)		
6.		
7.		

ผลผลิตพืชที่ขอการรับรองและปริมาณที่เก็บเกี่ยวได้ในปีที่ผ่านมา

This image shows a completely blank white rectangular area enclosed within a thin black border. There are no markings, text, or illustrations present on the page.

ลงชื่อ ผู้ขอรับรอง
(.....)
วันที่

ชื่อเกษตรกร

รหัสสมาชิก

[illegible][illegible]

บันทึกการใช้ปัจจัยการผลิต ประจำปี พ.ศ. (ต่อ)

ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ที่เก็บเกี่ยวในปี	ปริมาณผลผลิต	
	จำนวน	หน่วย
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

ลงชื่อ ผู้บันทึก

(.....)

วันที่.....

แบบสรุปผลการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

กลุ่ม.....

สรุปผลพิจารณาการรับรอง และ แจ้งผลการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

ชื่อเกษตรกร	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	รหัสสมาชิก	
ที่อยู่	บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....บ้าน..... ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....	วัน/เดือน/ปี ที่รับรอง	
ชื่อผู้ตรวจ	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	วัน/เดือน/ปี ที่ตรวจ	
ผลการพิจารณา: เงื่อนไขการรับรอง			
พื้นที่ที่รับรอง/ไม่รับรอง		ระยะปรับเปลี่ยนเริ่มต้นถึงสิ้นสุด	
รวมพื้นที่เกษตรอินทรีย์		พืชที่รับรอง	
ข้อเสนอแนะ			
ประมาณการผลผลิต			

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายงานสรุปการพิจารณา
รับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ถูกต้องและครบถ้วน

ลงชื่อ
(เจ้าหน้าที่พิจารณาการรับรองระบบควบคุมภายใน)
วันที่.....

กลุ่ม.....

ชื่อผู้ผลิต	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	รหัส	
ผู้ตรวจ	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	แปลงที่ ตรวจ	
ประเภท การตรวจ	☐ ตรวจประจำปีครั้งที่ ☐ ตรวจโดยไม่ได้แจ้งล่วงหน้า ☐ ตรวจติดตามพิเศษ	วันที่ตรวจ	
		เวลาที่ตรวจ	เริ่ม น. เสร็จ น.
ผู้ที่ให้ข้อมูลระหว่างตรวจฟาร์ม - สมาชิกผู้ผลิตเอง ☐ นาย ☐ นาง ☐ น.ส. - ผู้อื่น เกี่ยวข้องเป็น กับสมาชิกผู้ผลิต			

บันทึกปัจจัยการผลิต	☐ มี ☐ ไม่มี	☐ บันทึกครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุง
เอกสารอื่น ๆ.....(ระบุ).....	☐ มี ☐ ไม่มี	☐ บันทึกครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุง
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	☐ มี ☐ ไม่มี	

☐ ข้อมูลเหมือนกับที่ระบุในแผนการผลิตประจำปี ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

☐ ข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปจากข้อมูลในแผนการผลิตประจำปี ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

รายการ	ดี / ปรับปรุง / ผิด มาตรฐาน	อธิบายในกรณีที่ต้อง ปรับปรุง หรือผิด มาตรฐาน
1. เมล็ดพันธุ์และปัจจัยการผลิต 1.1) ห้ามเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้าหรือคลุมหญ้า ฮอร์โมนสังเคราะห์ทุกชนิด	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
1.2) ห้ามใช้เครื่องมือการเกษตรปะปนกัน เช่น ถังฉีดสารเคมี ไปฉีดสมุนไพรในแปลงอินทรีย์	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
1.3) ห้ามใช้พืชที่มีการดัดแปลงตัดแต่งพันธุกรรม	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
1.4) ห้ามคลุกสารเคมีกำจัดแมลงและเชื้อรากับเมล็ดหรือกล้า พันธุ์ก่อนปลูก	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
1.5) ในกรณีที่ซื้อหรือได้รับแจกเมล็ดพันธุ์ที่มีการคลุกสารเคมี กำจัดศัตรูพืช ให้นำเมล็ดมาล้างน้ำสะอาด ก่อนแช่เมล็ด หรือ นำไปปลูก และให้นำน้ำล้างสารเคมีไปทิ้งในบริเวณที่ไม่ ปนเปื้อนกับแปลงเกษตรอินทรีย์	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
1.6) ห้ามใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มียี่ห้อทางการค้า ก่อนที่ได้รับ อนุญาตจากเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
1.7) เกษตรกรจะต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างผสมผสานสลับกัน ระหว่างปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก และปุ๋ยพืชสด	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
1.8) ห้ามใช้ขี้ไก่จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบกรงคับนำมาเป็นปุ๋ยใน แปลงเกษตรอินทรีย์ อนุญาตให้ใช้ขี้ไก่พื้นบ้าน หรือขี้ไก่จาก ฟาร์มที่เลี้ยงแบบปล่อยได้	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
1.9) ห้ามใช้อุจจาระของคนมาเป็นปุ๋ย	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ต่อ)

รายการ	ดี / ปรับปรุง / ผิด มาตรฐาน	อธิบายในกรณีที่ต้อง ปรับปรุง หรือผิด มาตรฐาน
2. การรักษาสีแกวล้อม-นิเวศเกษตร 2.1) ห้ามเผาทำลายตอซัง ในแปลงแปลงอินทรีย์ทุกแปลงไม่ว่ากรณีใดก็ตาม	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
2.2) เกษตรกรต้องสร้าง ระบบนิเวศให้มีความหลากหลายในแปลงเกษตรอินทรีย์	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
3. การป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีการเกษตร 3.1) แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องแยกจากแปลงเคมีให้ชัดเจน และอยู่ห่างกันไม่ต่ำกว่า 1 เมตร	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
3.2) เกษตรกรไม่เปลี่ยนการผลิระหว่างแปลงอินทรีย์และแปลงเคมีกลับไปกลับมา	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
3.3) แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องมีแนวกันชนเพื่อป้องกันการปนเปื้อน ถ้าแปลงข้างเคียงฉีดพ่นสารเคมีแปลงเกษตรอินทรีย์ต้องมีแนวกันชนโดยปลูกพืชที่มีความสูงกว่าพืชเคมีแปลงข้างเคียง	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
4. ระบบการผลิตโดยรวม 4.1) แปลงนาทุกแปลงจะต้องทำในระบบเกษตรอินทรีย์ ยกเว้นเกษตรกรที่เข้าโครงการเกษตรอินทรีย์ในปีแรก	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
4.2) ข้าวที่ปลูกในแปลงเกษตรเคมีจะต้องเป็นข้าวคนละสายพันธุ์หรือคนละรุ่นกับที่ปลูกในแปลงเกษตรอินทรีย์ ยกเว้นเกษตรกรที่เข้าโครงการในปีแรก <u>ในกรณียกเว้น</u> เกษตรกรจัดแยกผลผลิตในช่วงเก็บเกี่ยว นวด และจัดเก็บข้าวเปลือกแต่ละสถานะได้	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ต่อ)

รายการ	ดี / ปรับปรุง / ผิดมาตรฐาน	อธิบายในกรณีที่ ต้องปรับปรุง หรือ ผิดมาตรฐาน
5. การจัดการผลผลิตเกษตรอินทรีย์ 5.1) การนวดข้าวเปลือกอินทรีย์ด้วยเครื่องนวดเกษตรจะต้องแยกผลผลิตกระสอบแรกออก โดยผลผลิตกระสอบแรกนี้จะไม่ถือว่าเป็นผลผลิตข้าวเปลือกเกษตรอินทรีย์เพราะเป็นข้าวเปลือกกลางเครื่องนวด	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
5.2) ถังกระสอบที่นำมาใส่ผลผลิตผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะต้องเป็นถังกระสอบที่สะอาดไม่มีความเสี่ยงในการปนเปื้อนกับสารเคมีทุกชนิด ห้ามใช้ถังกระสอบปุ๋ยเคมีมาใช้บรรจุผลผลิตเกษตรอินทรีย์โดยเด็ดขาด	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
5.3) ถังหรือกระสอบที่นำมาใส่ผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะต้องระบุชื่อผู้ผลิต รหัสสมาชิก สถานะผลผลิตทุกครั้ง	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
5.4) ต้องระมัดระวังอย่าให้นำผลผลิตจากแปลงเกษตรอินทรีย์จะต้องไปปะปนกับผลผลิตที่ไม่ใช่จากแปลงเกษตรอินทรีย์ ในทุกขั้นตอนของการจัดการผลผลิต	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
5.5) การรับค่าเช่านาเป็นผลผลิตเกษตรเคมีหรือผลผลิตอินทรีย์ที่ทำให้เกิดคู่ขนาน ในการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว	- ไม่มี - มี คือ	อธิบายการจัดแยกผลผลิต
6. อื่น ๆ 6.1) เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการฯจะต้องเข้าร่วมประชุมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการทุกครั้ง	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

4. อธิบายแนวกั้นชน

	ตะวันออก	ตะวันตก	เหนือ	ใต้
แปลงที่ 1				
แปลงที่ 2				
แปลงที่ 3				
แปลงที่ 4				
แปลงที่ 5				
สรุปประเมินแนวกั้นชนที่มีความเสี่ยง				

5. ปัจจัยการผลิตที่เกษตรกรใช้ (ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช)

--

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

6. ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรต่อเกษตรอินทรีย์

เกษตรกรเข้าใจหลักการและแนวทางเกษตรอินทรีย์หรือไม่	☐ 😊 ดี ☐ 😐 ปานกลาง ☐ 😞 น้อย	(อธิบายในกรณีที่ต้องปรับปรุง)
เกษตรกรเข้าใจข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการหรือไม่	☐ 😊 ดี ☐ 😐 ปานกลาง ☐ 😞 น้อย	

7. การตรวจของระบบควบคุมภายใน

- แปลงเกษตรอินทรีย์ทุกแปลง - แนวกันชนของแปลงเกษตรอินทรีย์ทุกแปลง - แปลงเกษตรเคมีทุกแปลง - สถานที่เก็บเครื่องมือการเกษตร - ที่เก็บปัจจัยการผลิต - ที่เก็บผลผลิต	(อธิบายเพิ่มเติม ในกรณีที่ไม่ได้ไปตรวจ)
---	---

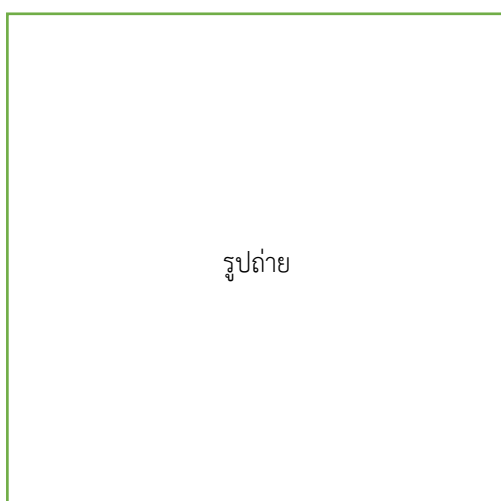
ผู้ตรวจลงชื่อ	เกษตรกรลงชื่อ
---------------	---------------

ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มในการพิจารณารับรอง

การรับรอง/เงื่อนไข	
ระยะปรับเปลี่ยนของแต่ละแปลง (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	
พืชที่รับรอง	

โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ผัก,ผลไม้)
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ชื่อ - สกุล	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาวสกุล..... เลขบัตรประจำตัวประชาชน ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ - ☐ ☐
ที่อยู่	บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....บ้าน..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เบอร์โทรศัพท์ (มือถือ)	
รหัสสมาชิก	

การเข้าร่วมโครงการ

☐ ปี 2561 ☐ ปี 2562 ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

รูปภาพ

ข้อตกลงการสมัครเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ปี.....
และประวัติฟาร์ม

ชื่อ - สกุล

☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว

เลขบัตรประจำตัวประชาชน ☐-☐☐☐☐-☐☐☐☐☐-☐☐-☐ วัน/เดือน/ปี เกิด.....

ที่อยู่

เลขที่.....หมู่ที่..... ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์

เบอร์โทรศัพท์

☐ มือถือ.....

☐ บ้าน/อื่น ๆ

เหตุผลที่เข้าร่วมโครงการ.....

.....

.....

.....

สินค้าหลัก (ระบุ).....

.....

พื้นที่ถือครองการเกษตร (ระบุพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรทั้งหมดในปัจจุบัน)

1. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

☐ ตัวเอง

☐ ญาติ

☐ เช่า

การจัดการ

☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า

☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

☐ ทำนา ☐ สระน้ำ

☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง

☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

2. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่ ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

- ☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

- ☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

- ☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

3. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

- ☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

- ☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

- ☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

4. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

- ☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

- ☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

- ☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

5. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

- ☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

- ☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

- ☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี.....สารเคมี.....

6. แปลง.....เลขระวาง.....พื้นที่ (ไร่-งาน-วา).....ไร่

ชื่อพื้นที่.....

กรรมสิทธิ์

☐ ตัวเอง ☐ ญาติ
☐ เช่า

การจัดการ

☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า
☐ ไม่ใช้ประโยชน์

การใช้ประโยชน์

☐ ทำนา ☐ สระน้ำ
☐ ป่า ☐ ที่รกร้าง
☐ บ้านพัก ☐ อื่น ๆ.....

วันที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด วันที่.....เดือน.....ปี..... สารเคมี.....

แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร

☐ น้ำฝน ☐ สระน้ำ ☐ ห้วย ☐ คลอง ☐ บึง ☐ หนอง ☐ อื่น ๆ.....

ข้าพเจ้าขอสมัครเข้าร่วม “โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน”

ของกลุ่ม.....

และยินดีปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดต่อไปนี้

- 1) ปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่โครงการกำหนด
- 2) ยินยอมให้ผู้ตรวจจากโครงการฯ และจากหน่วยตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์ เข้าตรวจสอบในพื้นที่การเกษตรทุกแปลง ตลอดจนสถานที่เก็บเครื่องมือ สถานที่เก็บผลผลิต และที่พัก โดยทางผู้ตรวจจากโครงการและหน่วยตรวจรับรอง ไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้า
- 3) จัดทำเอกสารประกอบการผลิต เช่น รายงานการผลิต บัญชีขาย บัญชีซื้อปัจจัยการผลิต บัญชีฟาร์มและ/หรือ บัญชีการผลิต รวมทั้งยินยอมให้ผู้ตรวจ ตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการประกอบการเหล่านี้
- 4) แจ้งให้โครงการฯ ทราบโดยทันที ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงการผลิต เช่น การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การผลิต ชนิดพืชที่ปลูกและขอรับรอง รวมทั้งการละเมิดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของข้าพเจ้า
- 5) ยินดีที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและระเบียบอื่น ๆ ที่ทางโครงการได้กำหนดขึ้นภายหลัง

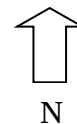
ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดเงื่อนไขข้างต้นแล้วและยอมรับข้อกำหนดต่าง ๆ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้

ลงชื่อ ผู้สมัคร

(.....)

วันที่...../เดือน...../พ.ศ.

การวาดผังแปลง

ใคร ทำ/ปลูก อะไร หรือถนน แหล่งน้ำ ระบบอินทรีย์/เคมี

ใคร ทำ/ปลูก อะไร หรือถนน
แหล่งน้ำ ระบบอินทรีย์/เคมี

ใคร ทำ/ปลูก อะไร หรือถนน
แหล่งน้ำ ระบบอินทรีย์/เคมี

ใคร ทำ/ปลูก อะไร หรือถนน แหล่งน้ำ ระบบ
อินทรีย์/เคมี

ระบุ ทิศทางน้ำไหล
แหล่งน้ำที่ใช้ทำเกษตร
พืชบนคันนา
อื่นๆ

ลงชื่อ.....สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ

(.....)

วันที่ (วาดผัง)...../เดือน...../พ.ศ.

การวาดผังแปลง

ลงชื่อ.....สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ
(.....)

วันที่ (วาดผัง)...../เดือน...../พ.ศ.

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS สายใยออร์แกนิก (ผัก ผลไม้)

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

1. เกษตรกรต้องแจ้งพื้นที่เกษตรที่ตนเองครอบครองทั้งหมด ให้โครงการทราบ (ทั้งที่ทำเอง หรือให้คนอื่นทำ)
2. แปลงผัก ผลไม้ ทุกแปลงจะต้องทำในระบบเกษตรอินทรีย์ ในกรณีที่เกษตรกรมีความจำเป็นที่มีเหตุผลเหมาะสม โครงการอาจมี **ข้อยกเว้น** ให้เกษตรกรไม่ต้องปรับเปลี่ยนแปลงผักผลไม้บางแปลงเป็นเกษตรอินทรีย์
3. ภายใน 3 ปี แปลงผัก ผลไม้ ทุกแปลง ที่เกษตรกรทำ จะต้องปรับเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยนับจากวันแรกที่สมัครเข้าร่วมโครงการ
4. ผัก ผลไม้ที่เป็นล้มลุก มีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 12 เดือน ผัก ผลไม้ ที่ปลูกหลังจากพื้นระยะปรับเปลี่ยน จึงถือว่าเป็นผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ส่วนไม้ผลที่เป็นพืชยืนต้น เกษตรกรจะขายผลผลิตเป็นเกษตรอินทรีย์ได้ ต้องเก็บผลผลิตเมื่อผ่านระยะปรับเปลี่ยน 18 เดือน
5. แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องแยกจากแปลงเคมีให้ชัดเจน และพืชอินทรีย์ที่ปลูกต้องอยู่ห่างกันกับพืชเคมีไม่ต่ำกว่า 1 เมตร
6. ถ้าแปลงข้างเคียงมีความเสี่ยงการปนเปื้อนสารเคมีการเกษตร เช่น ทางน้ำ ทางอากาศ จะต้องจัดทำแนวกันชน ป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียง ซึ่งผลผลิตของพืชที่ปลูกตามแนวกันชน ไม่ถือว่าเป็นผลผลิตเกษตรอินทรีย์
7. **ห้าม**เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้า หรือคลอรีน ฮอร์โมนสังเคราะห์ทุกชนิด และห้ามคลุกสารเคมีกำจัดแมลง และเชื้อรากับเมล็ด หรือล้าพันธุ์ก่อนปลูก
8. **ห้าม**ใช้ถังฉีดสารเคมีร่วมกันในแปลงเกษตรเคมี และแปลงเกษตรอินทรีย์
9. **ห้าม**ใช้พืชที่มีการดัดแปลงพันธุกรรม หรือ พืชที่เรียกว่า จีเอ็มโอ (GMO) ในแปลงเกษตรอินทรีย์
10. ให้ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ไม่มีการคลุกสารเคมีทุกชนิด ยกเว้นกรณีที่หาไม่ได้อนุญาตให้ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีการคลุกสารเคมีได้ แต่จะต้องล้างเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปปลูก และน้ำล้างจะต้องไป ไม่ทิ้งในแปลงเกษตรอินทรีย์
11. **ห้าม**ใช้ซีเมนต์จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบกรงตับ อนุญาตให้ใช้ซีเมนต์พื้นบ้าน หรือซีเมนต์จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบฝูงได้
12. เกษตรกรจะต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างผสมผสานสลับกันระหว่างปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด
13. **ห้าม**ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปัจจัยการผลิตทางการค้า ก่อนได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่โครงการ
14. **ห้าม**นำผลผลิตจากแปลงที่ไม่ใช่เกษตรอินทรีย์มาปะปนกับผลผลิตเกษตรอินทรีย์ และต้องแยกผลผลิตเกษตรอินทรีย์ แต่ละมาตรฐาน (อินทรีย์, ปรับเปลี่ยน) ออกจากกันอย่างชัดเจน แต่เก็บเกี่ยวจนถึงขาย
15. **ห้าม**ใช้กระสอบปุ๋ยเคมีมาใช้บรรจุผลผลิตเกษตรอินทรีย์โดยเด็ดขาด และบนถุง หรือกระสอบที่นำมาใส่ผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะต้องระบุชื่อผู้ผลิต รหัสสมาชิก สถานะเกษตรอินทรีย์
16. เกษตรกรจะต้องจดบันทึกการใช้ปัจจัยการผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์ ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ที่ได้ และปฏิบัติตามมาตรฐานโครงการที่กำหนดขึ้น และแก้ไขตามเงื่อนไขภายหลังได้
17. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกจะต้องเข้าร่วมประชุมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการ ทุกครั้ง

ที่มา : นายวิฑูรย์ เรืองเลิศปัญญากุล
ปรับปรุง : เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2561

แบบสำรวจข้อมูลก่อนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

แบบสำรวจด้าน ☐ พืช ☐ ปศุสัตว์ ☐ ประมง

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ นาย/นาง/นางสาว.....สกุล.....

หมายเลขบัตรประชาชน.....

๑.๒ ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....เบอร์โทรศัพท์.....

๑.๓ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

แรงงานเกษตรกรในครัวเรือน.....บาท

รายได้รวมต่อครัวเรือน.....บาท/เดือน

๒. มีที่ดินจำนวน.....แปลง

๒.๑ แปลงเลขที่..... กลุ่ม/ระวางที่..... เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

พิกัด UTM x..... y..... x..... y.....

x..... y..... x..... y.....

๒.๒ แปลงเลขที่..... กลุ่ม/ระวางที่..... เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

พิกัด UTM x..... y..... x..... y.....

x..... y..... x..... y.....

๒.๓ แปลงเลขที่..... กลุ่ม/ระวางที่..... เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

พิกัด UTM x..... y..... x..... y.....

x..... y..... x..... y.....

๓. ปัจจัยการผลิต

๓.๑ ปุ๋ยเคมีสูตร.....จำนวน.....กก./ไร่ ราคา กก.ละ.....บาท

ปุ๋ยเคมีสูตร.....จำนวน.....กก./ไร่ ราคา กก.ละ.....บาท

๓.๒ ปุ๋ยอินทรีย์ได้จาก.....จำนวน.....กก./ไร่ ราคา กก.ละ.....บาท

ใช้กับพืช.....

ปุ๋ยอินทรีย์ได้จาก.....จำนวน.....กก./ไร่ ราคา กก.ละ.....บาท

ใช้กับพืช.....

๓.๓ สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๓.๓.๑ ยาฆ่าแมลงที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท

ใช้กับพืช.....

ยาฆ่าแมลงที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท

ใช้กับพืช.....

๓.๓.๒ ยาฆ่าหญ้าที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท

ใช้กับพืช.....

ยาฆ่าหญ้าที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท

ใช้กับพืช.....

๓.๔ สารเร่งการเจริญเติบโตที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท

ใช้กับพืช.....

สารเร่งการเจริญเติบโตที่ใช้.....จำนวน.....ไร่ ราคา.....บาท

ใช้กับพืช.....

๔. พันธุ์พืชที่ใช้

๔.๑ พันธุ์..... จำนวนที่ใช้..... กก./ไร่ ได้จาก.....

๔.๒ พันธุ์..... จำนวนที่ใช้..... กก./ไร่ ได้จาก.....

๔.๓ พันธุ์..... จำนวนที่ใช้..... กก./ไร่ ได้จาก.....

๔.๔ พันธุ์..... จำนวนที่ใช้..... กก./ไร่ ได้จาก.....

๕. ต้นทุนการผลิต (ด้านพืช)

๕.๑ ค่าเมล็ดพันธุ์.....บาท/กก.

๕.๒ ค่าเตรียมดิน.....บาท/ไร่

๕.๓ ค่าปุ๋ย.....บาท/กก.

๕.๔ ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช.....บาท/ไร่

๕.๕ ค่าแรงงานในการผลิต.....บาท/กก.

๕.๖ ค่าเก็บเกี่ยว.....บาท/ไร่

๕.๗ อื่น ๆ.....บาท/ไร่

๖. พันธุ์สัตว์ที่ใช้ (ด้านประมงและปศุสัตว์)

๖.๑ ค่าพันธุ์สัตว์.....บาท/.....

๖.๒ ค่าพันธุ์สัตว์.....บาท/.....

๖.๓ ค่าพันธุ์สัตว์.....บาท/.....

๗. ค่าเวชภัณฑ์.....บาท/.....

๘. ผลผลิต กก./ไร่

๙. ความเสี่ยงจากแปลงข้างเคียงที่มีการปนเปื้อนเข้ามาในแปลง

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ ไม่มี

สาเหตุมาจาก.....

๑๐. แหล่งที่มาของน้ำ

☐ ชลประทาน ☐ บ่อน้ำที่ขุดเอง ☐ แหล่งน้ำธรรมชาติ ☐ บ่อน้ำบาดาล ☐ ไม่มี

๑๑. ตลาดขายสินค้า ☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุ)

๑๒. ปัญหาที่พบ ☐ ไม่มี ☐ น้ำท่วม ☐ ฝนแล้ง ☐ โรค/แมลง ☐ ไม่มีตลาดขายสินค้า ☐ อื่นๆ

๑๓. จำนวนพื้นที่ในการทำเกษตรอินทรีย์

ชนิดพืช..... จำนวน.....ไร่ ชนิดพืช..... จำนวน.....ไร่

ชนิดพืช..... จำนวน.....ไร่ ชนิดพืช..... จำนวน.....ไร่

๑๔. ข้อกังวลที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

๑.

๒.

๓.

๑๕. ความคาดหวังในการทำเกษตรอินทรีย์

๑.

๒.

๓.

๑๖. ประเภทการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

☐ PGS ☐ Bioagcert ☐ Ecocert ☐ BCS ☐ IMO-Control ☐ มกท. ☐ มกช. ☐ มอน.

☐ ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน ☐ อื่นๆ

ผู้เก็บข้อมูล.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการผลิตเกษตรอินทรีย์ประจำปี พ.ศ.

ชื่อเกษตรกร ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	รหัสสมาชิก
ข้อมูลแปลงเกษตรของเกษตรกร __ เหมือน __ เปลี่ยนแปลงไปจากประวัติฟาร์ม	

ลำดับ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ชื่อแปลง	ระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ ชนิดพืชที่ปลูก (ชนิด-ไร่)	ระบบการผลิตเกษตรเคมี ชนิดพืชที่ปลูก (ชนิด-ไร่)	รวมพื้นที่ (ไร่)
1					
2					
3					
4					
5					

ปัจจัยการผลิตที่คาดว่าจะใช้ในปีนี้

ปัจจัยการผลิต	จากแหล่งใด	ปริมาณ (กก.)
1. เมล็ดพันธุ์		
2. ปุ๋ยพืชสด (ระบุชนิด.....)		
3. ปุ๋ยหมัก (ผลิตจาก.....)		
4. ปุ๋ยคอก (มูลวัว)		
5. ปุ๋ยคอก (มูลไก่)		
6.		
7.		

ผลผลิตพืชที่ขอการรับรองและปริมาณที่เก็บเกี่ยวได้ในปีที่ผ่านมา

ลงชื่อ ผู้รับรอง

(.....)

วันที่.....

บันทึกการใช้ปัจจัยการผลิต ประจำปี พ.ศ.

ชื่อเกษตรกร	รหัสสมาชิก
☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	

แหล่งที่มาและปริมาณปัจจัยการผลิตโดยรวม จากการซื้อ รับแจก หรือผลิตเอง
(ในกรณีปุ๋ยหมักที่ผลิตเอง ให้ระบุชนิดและปริมาณส่วนผสมของปุ๋ยหมักด้วย)

[illegible]

บันทึกการใช้ปัจจัยการผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์

[illegible]

บันทึกการใช้ปัจจัยการผลิต ประจำปี พ.ศ. (ต่อ)

ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ที่เก็บเกี่ยวในปี	ปริมาณผลผลิต	
	จำนวน	หน่วย
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)
วันที่.....

แบบสรุปผลการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

กลุ่ม.....

สรุปผลพิจารณาการรับรอง และ แจ้งผลการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

ชื่อเกษตรกร	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	รหัสสมาชิก	
ที่อยู่	บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....บ้าน..... ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....	วัน/เดือน/ปี ที่รับรอง	
ชื่อผู้ตรวจ	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	วัน/เดือน/ปี ที่ตรวจ	
ผลการพิจารณา: เงื่อนไขการรับรอง			
พื้นที่ที่รับรอง/ไม่รับรอง		ระยะปรับเปลี่ยนเริ่มต้นถึงสิ้นสุด	
รวมพื้นที่เกษตรอินทรีย์		พืชที่รับรอง	
ข้อเสนอแนะ			
ประมาณการผลผลิต			

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายงานสรุปการพิจารณา
รับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ถูกต้องและครบถ้วน

ลงชื่อ
(เจ้าหน้าที่พิจารณาการรับรองระบบควบคุมภายใน)
วันที่.....

กลุ่ม.....

ชื่อผู้ผลิต	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	รหัส	
ผู้ตรวจ	☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว..... นามสกุล.....	แปลงที่ ตรวจ	
ประเภท การตรวจ	☐ ตรวจประจำปีครั้งที่ ☐ ตรวจโดยไม่ได้แจ้งล่วงหน้า ☐ ตรวจติดตามพิเศษ	วันที่ตรวจ	
		เวลาที่ตรวจ	เริ่ม น. เสร็จ น.
ผู้ที่ให้ข้อมูลระหว่างตรวจฟาร์ม - สมาชิกผู้ผลิตเอง ☐ นาย ☐ นาง ☐ น.ส. - ผู้อื่น เกี่ยวข้องเป็น กับสมาชิกผู้ผลิต			

บันทึกปัจจัยการผลิต	☐ มี ☐ ไม่มี	☐ บันทึกครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุง
เอกสารอื่น ๆ.....(ระบุ).....	☐ มี ☐ ไม่มี	☐ บันทึกครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุง
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	☐ มี ☐ ไม่มี	

☐ ข้อมูลเหมือนกับที่ระบุในแผนการผลิตประจำปี ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

☐ ข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปจากข้อมูลในแผนการผลิตประจำปี ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

รายการ	ดี / ปรับปรุง / ผิด มาตรฐาน	อธิบายในกรณีที่ต้อง ปรับปรุง หรือ ผิด มาตรฐาน
1. เมล็ดพันธุ์และปัจจัยการผลิต 1.1) ห้ามใช้พืชที่มีการดัดแปลงพันธุกรรม หรือ พืชที่เรียกว่า จีเอ็มโอ (GMO) ในแปลงเกษตรอินทรีย์	☐ ดี ☐ ปรับปรุง ☐ ผิดมาตรฐาน	
1.2) ห้ามเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้า หรือคลุมหญ้า ฮอร์โมนสังเคราะห์ทุกชนิด และห้ามคลุกสารเคมีกำจัดแมลง และเชื้อรากับเมล็ด หรือกล้าพันธุ์ก่อนปลูก	☐ ดี ☐ ปรับปรุง ☐ ผิดมาตรฐาน	
1.3) ห้ามใช้ถึงฉีดยาเคมีร่วมกันในแปลงเกษตรเคมี และ แปลงเกษตรอินทรีย์	☐ ดี ☐ ปรับปรุง ☐ ผิดมาตรฐาน	
1.4) ให้ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ไม่มีการคลุกสารเคมีทุกชนิด ยกเว้น กรณีที่หาไม่ได้อนุญาตให้ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีการคลุกสารเคมีได้ แต่จะต้องล้างเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปปลูก และน้ำล้างจะต้องไป ไม่ทิ้งในแปลงเกษตรอินทรีย์	☐ ดี ☐ ปรับปรุง ☐ ผิดมาตรฐาน	
1.5) ห้ามใช้ไข่ไก่จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบกรงตับ อนุญาตให้ใช้ไข่ ไก่พื้นบ้าน หรือไข่ไก่จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบฝูงได้	☐ ดี ☐ ปรับปรุง ☐ ผิดมาตรฐาน	
1.6) เกษตรกรจะต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างผสมผสานสลับกัน ระหว่างปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด	☐ ดี ☐ ปรับปรุง ☐ ผิดมาตรฐาน	
1.7) ห้ามใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปัจจัยการผลิตทางการค้า ก่อน ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่โครงการ	☐ ดี ☐ ปรับปรุง ☐ ผิดมาตรฐาน	

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ต่อ)

รายการ	ดี / ปรับปรุง / ผิด มาตรฐาน	อธิบายในกรณีที่ต้อง ปรับปรุง หรือผิด มาตรฐาน
2. การป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีการเกษตร 2.1) แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องแยกจากแปลงเคมีให้ชัดเจน และพืชอินทรีย์ที่ปลูกต้องอยู่ห่างกันกับพืชเคมีไม่ต่ำกว่า 1 เมตร	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
2.2) ถ้าแปลงข้างเคียงมีความเสี่ยงการปนเปื้อนสารเคมี การเกษตร เช่น ทางน้ำ ทางอากาศ จะต้องจัดทำแนวกันชน ป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียง ซึ่งผลผลิตของพืชที่ปลูกตามแนวกันชน ไม่ถือว่าเป็นผลผลิตเกษตรอินทรีย์	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
3. ระบบการผลิตโดยรวม 3.1) ภายใน 3 ปี แปลงผัก ผลไม้ ทุกแปลง ที่เกษตรกรทำ จะต้องปรับเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยนับจากวันแรกที่สมัครเข้าร่วมโครงการ	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
3.2) ผัก ผลไม้ที่เป็นล้มลุก มีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 12 เดือน ผัก ผลไม้ ที่ปลูกหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยน จึงถือว่าเป็นผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ส่วนไม้ผลที่เป็นพืชยืนต้น เกษตรกรจะขายผลผลิตเป็นเกษตรอินทรีย์ได้ ต้องเก็บผลผลิตเมื่อผ่านระยะปรับเปลี่ยน 18 เดือน	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ต่อ)

รายการ	ดี / ปรับปรุง / ผิดมาตรฐาน	อธิบายในกรณีที่ ต้องปรับปรุง หรือ ผิดมาตรฐาน
4. การจัดการผลผลิตเกษตรอินทรีย์ 4.1) ห้ามนำผลผลิตจากแปลงที่ไม่ใช่เกษตรอินทรีย์มาปะปนกับผลผลิตเกษตรอินทรีย์ และต้องแยกผลผลิตเกษตรอินทรีย์แต่ละมาตรฐาน (อินทรีย์, ปรับเปลี่ยน) ออกจากกันอย่างชัดเจน แต่เก็บเกี่ยวจนถึงขาย	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
4.2) ห้ามใช้กระสอบปุ๋ยเคมีมาใช้บรรจุผลผลิตเกษตรอินทรีย์ โดยเด็ดขาด และบนถุง หรือกระสอบที่นำมาใส่ผลผลิตเกษตรอินทรีย์จะต้องระบุชื่อผู้ผลิต รหัสสมาชิก สถานะเกษตรอินทรีย์	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
5. อื่น ๆ 5.1) เกษตรกรต้องแจ้งพื้นที่เกษตรที่ตนเองครอบครองทั้งหมด ให้โครงการทราบ (ทั้งที่ทำเอง หรือให้คนอื่นทำ)	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
5.2) แปลงผัก ผลไม้ ทุกแปลงจะต้องทำในระบบเกษตรอินทรีย์ ในกรณีที่เกษตรกรมีความจำเป็นที่มีเหตุผลเหมาะสม โครงการอาจมี ข้อยกเว้น ให้เกษตรกรไม่ต้องปรับเปลี่ยนแปลงผักผลไม้บางแปลงเป็นเกษตรอินทรีย์	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
5.3) เกษตรกรจะต้องจดบันทึกการใช้ปัจจัยการผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์ ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ที่ได้ และปฏิบัติตามมาตรฐานโครงการที่กำหนดขึ้น และแก้ไขตามเงื่อนไขภายหลังได้	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	
5.4) เกษตรกรที่เป็นสมาชิกจะต้องเข้าร่วมประชุมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการ ทุกครั้ง	☐ 😊 ดี ☐ 😞 ปรับปรุง ☐ 😡 ผิดมาตรฐาน	

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

4. อธิบายแนวกั้นชน

	ตะวันออก	ตะวันตก	เหนือ	ใต้
แปลงที่ 1				
แปลงที่ 2				
แปลงที่ 3				
แปลงที่ 4				
แปลงที่ 5				

สรุปประเมินแนวกั้นชนที่มีความเสี่ยง

5. ปัจจัยการผลิตที่เกษตรกรใช้ (ปุ๋ย สารปรับปรุงดิน สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช)

--

รายงานการตรวจฟาร์มของระบบควบคุมภายใน

กลุ่ม.....

6. ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรต่อเกษตรอินทรีย์

เกษตรกรเข้าใจหลักการและแนวทางเกษตรอินทรีย์หรือไม่	☐ 😊 ดี ☐ 😐 ปานกลาง ☐ 😞 น้อย	(อธิบายในกรณีที่ต้องปรับปรุง)
เกษตรกรเข้าใจข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการหรือไม่	☐ 😊 ดี ☐ 😐 ปานกลาง ☐ 😞 น้อย	

7. การตรวจของระบบควบคุมภายใน

- แปลงเกษตรอินทรีย์ทุกแปลง - แนวกันชนของแปลงเกษตรอินทรีย์ทุกแปลง - แปลงเกษตรเคมีทุกแปลง - สถานที่เก็บเครื่องมือการเกษตร - ที่เก็บปัจจัยการผลิต - ที่เก็บผลผลิต	(อธิบายเพิ่มเติม ในกรณีที่ไม่ได้ไปตรวจ)
---	---

ผู้ตรวจลงชื่อ	เกษตรกรลงชื่อ
---------------	---------------

ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มในการพิจารณารับรอง

การรับรอง/เงื่อนไข	
ระยะปรับเปลี่ยนของแต่ละแปลง (เริ่มต้น-สิ้นสุด)	
พืชที่รับรอง	

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ นาย/นาง/นางสาว..... สกุล.....

1.2 เลขประจำตัวประชาชน ----

1.3 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง อายุ.....ปี

1.4 ระดับการศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น(ม.3) ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.6)

☐ ปวช. ☐ ปวส. ☐ ปริญาตรี ☐ อื่น ๆระบุ.....

1.5 ที่อยู่ เลขที่..... หมู่ที่..... บ้าน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

1.6 โทรศัพท์ มือถือ..... เบอร์บ้าน

1.7 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน

1.8 รายได้จากผลผลิตทางการเกษตรทั้งหมดรวม.....บาท/ปี

1.9 ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรทั้งหมดรวม.....บาท/ปี

1.10 ชื่อกลุ่ม.....

1.11 ลำดับสมาชิกในกลุ่ม..... ตำแหน่งภายในกลุ่ม.....

ตอนที่ 2 พื้นที่ถือครอง (ส.ป.ก.4-01) และกิจกรรมการเกษตร

2.1 พื้นที่ถือครอง (ส.ป.ก. 4-01) ทั้งหมด จำนวนแปลง

[illegible]

พืชหลัก..... ผลผลิต..... กก./.....ไร่/.....ปี

ช่วงเวลาการผลิต (ระบุช่วงเดือน) เดือน..... ถึง เดือน.....

พืชรอง..... ผลผลิต..... กก./.....ไร่/.....ปี

ช่วงเวลาการผลิต (ระบุช่วงเดือน) เดือน..... ถึง เดือน.....

2.2 ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ จำนวน.....ไร่งานตารางวา

พิกัด จุดที่ 1 X..... Y..... จุดที่ 2 X..... Y.....

จุดที่ 3 X..... Y..... จุดที่ 4 X..... Y.....

ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ จำนวน.....ไร่งานตารางวา

พิกัด จุดที่ 1 X..... Y..... จุดที่ 2 X..... Y.....

จุดที่ 3 X..... Y..... จุดที่ 4 X..... Y.....

2.3 รูปแบบการทำเกษตร ☐ เกษตรผสมผสาน ☐ วนเกษตร ☐ เกษตรเชิงเดี่ยว

☐ ไร่นาสวนผสม ☐ เกษตรทฤษฎีใหม่ ☐ พืชหมุนเวียน

2.4 ต้นทุนการผลิตทางการเกษตร.....บาท/แปลง/ปี

2.5 รายได้จากผลผลิตทางการเกษตร.....บาท/แปลง/ปี

2.6 ใช้ระบบกระบวนการผลิตเกษตรแบบมีส่วนร่วม PGS

☐ ใช้ ☐ ไม่ใช้ ☐ อื่น ๆ ระบุ

2.7 ปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์

☐ เกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้าน ☐ มกท. ☐ IFOAM ☐ EU ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 การประเมินฯ

3.1 การรับรองพื้นที่ปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์

☐ ผ่าน พื้นที่ผ่านการรับรอง จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

☐ ไม่ผ่าน

3.2 เกษตรกร

☐ ขั้นที่ 1 กลุ่มเริ่มใหม่

☐ ขั้นที่ 2 กลุ่มพร้อมยกระดับ

☐ ขั้นที่ 3 กลุ่มพร้อมเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน

3.3 การเข้าร่วมโครงการ

☐ ปี 2561 ☐ ปี 2562

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี โทร. ๐๖-๒๖๑๔๒๕๔๓

ที่ กษ ๑๒๐๙/วอ๓๘๐

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แจ้งโอนงบประมาณ สพท. ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ปทุมธานี ๒๕๖๒ รอบ ๖ เดือน

เรียน ปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๑๐.๑/๒๖๑๐ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ เลขที่การ ส.ป.ก.ได้อนุมัติแผนงาน งบประมาณและบุคคลภายนอกเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมของ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) งบประมาณจำนวน ๑๕๗,๘๒๓,๘๐๐ บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบเจ็ดล้านแปดแสนสองหมื่นสามพันแปดร้อยบาทถ้วน) และบันทึกข้อความที่ กษ ๑๒๑๐.๑/๒๖๔๐ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ สำนักวิชาการและแผนงาน (สวผ.) แจ้งจัดสรรงบประมาณงวดที่ ๑ ปี ๒๕๖๒ ให้ สพท. จำนวน ๘๓,๓๑๗,๗๐๐ บาท (แปดสิบล้านสามแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดตาม สำเนาที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

สพท. ขอแจ้งโอนงบประมาณปี ๒๕๖๒ รอบ ๖ เดือนให้ ส.ป.ก.จังหวัดรับทราบตามแผนงาน ที่ท่านรับผิดชอบ โดยในส่วนกิจกรรมที่ยังโอนงบประมาณให้ ส.ป.ก.จังหวัดไม่ครบตามแผนงาน สพท.จะเร่ง ดำเนินการเมื่อได้รับจัดสรรงบประมาณต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายภาชนันท์ จารุณมิก)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

วันที่ ๕ ต.ค. ๖๑
เวลา

ส่วนราชการ... สำนักวิชาการและแผนงาน... กลุ่มนโยบาย... แผนงานและงบประมาณ... โทร. ๑๒๐๑
ที่ กษ ๑๒๑๐.๑/ ๒๖๖๓... วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง... ขออนุมัติแผนปฏิบัติการและการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
เรียน... เลขาธิการ ส.ป.ก.

เรื่องเดิม

ตามบันทึกข้อความ ที่ กษ ๑๒๑๐.๑/๑๙๖๓ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เลขาธิการ ส.ป.ก. เห็นชอบแบบในการจัดทำเอกสารประกอบการขออนุมัติแผนปฏิบัติการและการจัดสรรงบประมาณ โดยมอบหมายให้สำนักวิชาการและแผนงาน (สวผ.) แจ้งให้สำนัก/กอง/ศูนย์ ดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบฯ และจัดส่งให้ สวผ. เพื่อจกได้ดำเนินการขออนุมัติแผนปฏิบัติการและการจัดสรรงบประมาณต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. ตามบันทึกข้อความที่ กษ ๑๒๑๐.๑/ว ๒๐๙๘ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ สวผ. แจ้งขอให้ สำนัก/กอง/ศูนย์ ดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการขออนุมัติแผนปฏิบัติการและการจัดสรรงบประมาณ และจัดส่งให้ สวผ. ภายในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๑

๒. ตามบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๙.๑/๑๙๙๗ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) ได้จัดทำเอกสารประกอบการขออนุมัติ แผนปฏิบัติการและการจัดสรรงบประมาณ โครงการภายใต้การกำกับดูแล

๓. สวผ. ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบการขออนุมัติแผนปฏิบัติการและการจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของ สพท. เรียบร้อยแล้ว พบว่าการจัดทำเอกสารถูกต้องครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่กำหนด และการจัดสรรงบประมาณดังกล่าว เป็นการจัดสรรตามแผนการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๒ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รายละเอียดประกอบด้วย

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ ตาม พรบ. (บาท)	งบบริหารงาน (บาท)	งบดำเนินงาน (บาท)	
				ส่วนกลาง	ส.ป.ก. จังหวัด
๑. กิจกรรมพัฒนาผู้แทน เกษตรกร	๑.๖๓๐ ราย	๓,๒๘๑,๕๐๐	๙๒๔,๖๐๐	๕๖๖,๖๐๐	๑,๗๙๐,๓๐๐
๒. กิจกรรมการสร้างและพัฒนา เกษตรกรรุ่นใหม่	๓,๗๐๐ ราย	๑๓,๗๙๓,๕๐๐	๓,๗๓๑,๐๐๐	๔,๕๑๙,๑๔๐	๕,๕๔๓,๓๖๐

โครงการ	เป้าหมาย	งบประมาณ ตาม พรบ. (บาท)	งบบริหาร (บาท)	งบดำเนินงาน (บาท)	
				ส่วนกลาง	ส.ป.ก. จังหวัด
๓. กิจกรรมพัฒนาธุรกิจชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดิน					
- กิจกรรมพัฒนาธุรกิจชุมชน ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๕,๐๐๐ ราย	๘,๘๒๐,๓๐๐	๒,๔๒๕,๓๐๐	๑,๔๐๑,๔๐๐	๔,๙๙๓,๖๐๐
- กิจกรรมพัฒนา ผู้ประกอบการเชิงพาณิชย์	๕๐๐ ราย	๑,๖๖๘,๙๐๐	๔๗๙,๖๐๐	๕๙๔,๓๐๐	๕๙๕,๐๐๐
๔. กิจกรรมส่งเสริมพืช สมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑,๒๕๐ ราย	๖,๗๘๓,๓๐๐	๑,๙๐๘,๒๐๐	๒,๔๖๕,๑๐๐	๒,๔๑๐,๐๐๐
๕. โครงการเกษตรกรรมยั่งยืน					
- กิจกรรมรวมเกษตรกรในเขต ปฏิรูปที่ดิน	๔๕,๐๐๐ ไร่	๔๓,๖๔๗,๘๐๐	๑๒,๙๔๔,๖๐๐	๕,๐๕๓,๒๐๐	๒๕,๖๕๐,๐๐๐
- กิจกรรมส่งเสริมเกษตรกร อินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๙,๐๐๐ ไร่	๓๔,๙๒๗,๐๐๐	๙,๘๐๓,๑๐๐	๓,๙๐๑,๔๐๐	๒๑,๒๒๒,๕๐๐
๖. โครงการศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑๔๐ ศูนย์	๗,๔๐๙,๒๐๐	๒,๑๓๔,๕๐๐	๓๑๘,๗๐๐	๔,๙๕๖,๐๐๐
๗. โครงการพัฒนาเกษตรกร ปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๕,๐๐๐ ราย	๓๒,๐๙๗,๘๐๐	๑๐,๔๒๕,๐๐๐	๓,๐๐๘,๖๔๐	๑๘,๖๖๔,๑๖๐
๘. โครงการระบบส่งเสริม การเกษตรแบบแปลงใหญ่	๘๐ พื้นที่	๖๘,๕๔๔,๔๐๐	๑๘,๓๗๔,๐๐๐	๙,๓๘๕,๔๐๐	๔๐,๗๘๕,๐๐๐
รวมงบดำเนินงาน				๓๑,๒๑๓,๘๘๐	๑๒๖,๖๐๙,๙๒๐
รวมทั้งสิ้น		๒๒๐,๙๗๓,๗๐๐	๖๓,๑๔๙,๙๐๐	๑๕๗,๘๒๓,๘๐๐	

๓. การดำเนินงานภายใต้ ๔ กิจกรรม ๔ โครงการ ดังกล่าว มีเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นบุคคลภายนอก จึงต้องขออนุมัติบุคคลภายนอกเพื่อเข้าร่วมโครงการ ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและจัดประชุมของราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ข้อ ๑๘ กำหนดให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้อนุมัติ และคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๒๓๕/๒๕๖๐ เรื่อง มอบหมายหน้าที่ให้ข้าราชการปฏิบัติราชการแทนหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต โดยให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจในการ...

ในการอนุมัติให้ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างหรือบุคคลภายนอกให้เดินทางไปปฏิบัติราชการ และการพิจารณาการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการ

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักวิชาการและแผนงาน (สวพ.) พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานโครงการฯ ภายใต้การกำกับดูแลของ สพท. บรรลุเป้าประสงค์ และการใช้จ่ายงบประมาณถูกต้องและรวดเร็ว จึงเห็นควรอนุมัติดังนี้

๑. อนุมัติ โครงการฯ แผนปฏิบัติการ หลักสูตรการอบรม รวมถึงอนุมัติบุคคลภายนอกเข้าร่วมโครงการ รายละเอียดดังนี้

๑.๑ กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกร

๑.๒ กิจกรรมการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

๑.๓ กิจกรรมพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

- กิจกรรมพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

- กิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการเชิงพาณิชย์

๑.๔ กิจกรรมส่งเสริมพืชสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑.๕ โครงการเกษตรกรรมยั่งยืน

- กิจกรรมวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

- กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑.๖ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑.๗ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

๑.๘ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๒. อนุมัติงบประมาณในส่วนที่ สพท. ได้รับจัดสรร (งบดำเนินงาน) จำนวน ๑๕๗,๘๒๓,๘๐๐ บาท (หนึ่งร้อยห้าสิบล้านแปดแสนสองหมื่นสามพันแปดร้อยบาทถ้วน)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางดารณี ชนชนน)
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน

อนุมัติวันที่ 1 เม.ย.

2. อนุมัติวันที่
5 ก.ค. ๖1

(นายวิเศษ วัฒนศิริ)
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ราชาราชการพิเศษ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ร.น.
ค.น.
ค.น.
(นางดารณี ชนชนน)
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 1 - 2 (ครั้งที่ 1)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
2.2 ตั้งจ่ายจังหวัด	21,222,500	1,323,900	22,077.50	3,730,100	4,430	10,084,500	39	6,084,000	21,222,500
ภาคเหนือ	5,578,200	336,300	4,554	688,400	1,121	2,525,500	13	2,028,000	5,578,200
1 กำแพงเพชร	133,200	11,700	195	31,500	39	90,000			133,200
2 เชียงราย	666,300	50,100	361	65,200	167	395,000	1	156,000	666,300
3 เชียงใหม่	329,000	19,800	151	18,200	66	135,000	1	156,000	329,000
4 ตาก	73,600	6,600	110	17,000	22	50,000			73,600
5 นครสวรรค์	371,400	20,400	345	47,000	68	148,000	1	156,000	371,400
6 น่าน	465,000	28,500	455	68,000	95	212,500	1	156,000	465,000
7 พะเยา	393,100	21,600	200	41,500	72	174,000	1	156,000	393,100
8 พิจิตร	359,200	19,200	320	44,000	64	140,000	1	156,000	359,200
9 พิษณุโลก	73,600	6,600	110	17,000	22	50,000			73,600
10 เพชรบูรณ์	464,200	26,700	445	74,000	89	207,500	1	156,000	464,200
11 แพร่	480,000	29,400	470	72,100	98	222,500	1	156,000	480,000
12 แม่ฮ่องสอน	63,500	7,500	60	6,000	25	50,000			63,500
13 ลำปาง	316,800	15,300	255	34,500	51	111,000	1	156,000	316,800
14 ลำพูน	359,100	18,600	220	34,500	62	150,000	1	156,000	359,100
15 สุโขทัย	319,400	15,900	235	32,500	53	115,000	1	156,000	319,400
16 อุตรดิตถ์	328,800	17,400	302	35,400	58	120,000	1	156,000	328,800
17 อุทัยธานี	382,000	21,000	320	50,000	70	155,000	1	156,000	382,000

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 1 - 2 (ครั้งที่ 1)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11,081,500	642,300	12,708	2,317,200	2,141	5,002,000	20	3,120,000	11,081,500
1 กาฬสินธุ์	502,200	32,100	518	65,600	107	248,500	1	156,000	502,200
2 ขอนแก่น	406,200	22,500	251	45,200	75	182,500	1	156,000	406,200
3 ชัยภูมิ	91,400	11,400	40	4,000	38	76,000			91,400
4 นครพนม	314,000	15,000	230	33,000	50	110,000	1	156,000	314,000
5 นครราชสีมา	454,500	34,500	340	34,000	115	230,000	1	156,000	454,500
6 บุรีรัมย์	591,800	39,000	724	108,300	130	288,500	1	156,000	591,800
7 บึงกาฬ	181,100	12,000	533	81,600	40	87,500			181,100
8 มหาสารคาม	1,289,400	72,300	1520	277,600	241	627,500	2	312,000	1,289,400
9 มุกดาหาร	575,600	36,300	687	103,300	121	280,000	1	156,000	575,600
10 ยโสธร	867,800	49,800	830	128,500	166	377,500	2	312,000	867,800
11 ร้อยเอ็ด	1,199,500	45,000	2289	600,500	150	398,000	1	156,000	1,199,500
12 เลย	370,500	20,700	280	44,800	69	149,000	1	156,000	370,500
13 ศรีสะเกษ	456,200	24,000	496	91,200	80	185,000	1	156,000	456,200
14 สกลนคร	318,200	15,000	171	32,200	50	115,000	1	156,000	318,200
15 สุรินทร์	79,200	7,200	120	18,000	24	54,000			79,200
16 หนองคาย	501,200	31,200	520	79,000	104	235,000	1	156,000	501,200
17 หนองบัวลำภู	663,400	42,300	788	135,100	141	330,000	1	156,000	663,400
18 อุตรธานี	969,700	50,400	1003	203,300	168	404,000	2	312,000	969,700
19 อุบลราชธานี	580,300	35,400	644.5	118,900	118	270,000	1	156,000	580,300
20 อำนาจเจริญ	669,300	46,200	723	113,100	154	354,000	1	156,000	669,300

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 1 - 2 (ครั้งที่ 1)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคกลาง	2,004,800	169,200	2,152	300,600	564	1,223,000	2	312,000	2,004,800
1 กาญจนบุรี	65,800	6,300	75	12,500	21	47,000			65,800
2 จันทบุรี	112,700	12,000	107	15,700	40	85,000			112,700
3 ฉะเชิงเทรา	56,000	6,000	100	10,000	20	40,000			56,000
4 ชลบุรี	66,000	6,000	100	15,000	20	45,000			66,000
5 ชัยนาท	43,200	4,200	70	9,000	14	30,000			43,200
6 ตราด	23,500	3,000	5	500	10	20,000			23,500
7 นครนายก	28,000	3,000	50	5,000	10	20,000			28,000
8 นครปฐม	56,000	6,000	100	10,000	20	40,000			56,000
9 ปทุมธานี	42,600	3,600	75	12,000	12	27,000			42,600
10 ประจวบคีรีขันธ์	147,200	13,200	220	34,000	44	100,000			147,200
11 ปราจีนบุรี	79,200	7,200	120	18,000	24	54,000			79,200
12 พระนครศรีอยุธยา	386,100	26,100	300	30,000	87	174,000	1	156,000	386,100
13 เพชรบุรี	105,200	10,200	130	19,000	34	76,000			105,200
14 ระยอง	142,500	15,000	100	15,000	50	112,500			142,500
15 ราชบุรี	85,600	8,100	135	18,500	27	59,000			85,600
16 ลพบุรี	330,200	18,000	121	21,200	60	135,000	1	156,000	330,200
17 สระแก้ว	14,800	1,800	10	1,000	6	12,000			14,800
18 สระบุรี	54,600	5,100	85	12,000	17	37,500			54,600
19 สิงห์บุรี	52,000	4,500	75	12,500	15	35,000			52,000
20 สุพรรณบุรี	101,400	8,700	161	27,700	29	65,000			101,400
21 อ่างทอง	12,200	1,200	13	2,000	4	9,000			12,200

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 1 - 2 (ครั้งที่ 1)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคใต้	2,558,000	176,100	2664	423,900	604	1,334,000	4	624,000	2,558,000
1 กระบี่	120,300	10,800	190	28,500	36	81,000			120,300
2 ชุมพร	570,600	35,100	585	102,000	117	277,500	1	156,000	570,600
3 ตรัง	107,800	9,300	155	26,000	31	72,500			107,800
4 นครศรีธรรมราช	138,600	12,600	210	31,500	42	94,500			138,600
5 นราธิวาส	328,800	17,400	174	28,400	58	127,000	1	156,000	328,800
6 ปัตตานี	46,500	4,500	50	8,000	15	34,000			46,500
7 พังงา	76,000	7,500	105	13,500	25	55,000			76,000
8 พัทลุง	333,800	16,800	280	38,500	56	122,500	1	156,000	333,800
9 ภูเก็ต	66,000	6,000	100	15,000	20	45,000			66,000
10 ยะลา	38,000	3,000	50	10,000	10	25,000			38,000
11 ระนอง	56,000	6,000	100	10,000	37	40,000			56,000
12 สงขลา	142,600	14,100	175	26,000	47	102,500			142,600
13 สตูล	29,200	2,700	45	6,500	9	20,000			29,200
14 สุราษฎร์ธานี	503,800	30,300	445	80,000	101	237,500	1	156,000	503,800

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 1 - 2 (ครั้งที่ 1)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
2.2 ตั้งจ่ายจังหวัด	10,437,950	661,950	22,077.50	-	4,430	6,734,000	39	3,042,000	10,437,950
ภาคเหนือ	2,870,150	168,150	4,554	-	1,121	1,688,000	13	1,014,000	2,870,150
1 กำแพงเพชร	68,850	5,850	195		39	63,000			68,850
2 เชียงราย	392,050	25,050	361		167	289,000	1	78,000	392,050
3 เชียงใหม่	159,900	9,900	151		66	72,000	1	78,000	159,900
4 ตาก	37,300	3,300	110		22	34,000			37,300
5 นครสวรรค์	180,200	10,200	345		68	92,000	1	78,000	180,200
6 น่าน	232,250	14,250	455		95	140,000	1	78,000	232,250
7 พะเยา	220,800	10,800	200		72	132,000	1	78,000	220,800
8 พิจิตร	175,600	9,600	320		64	88,000	1	78,000	175,600
9 พิษณุโลก	37,300	3,300	110		22	34,000			37,300
10 เพชรบูรณ์	239,350	13,350	445		89	148,000	1	78,000	239,350
11 แพร่	243,700	14,700	470		98	151,000	1	78,000	243,700
12 แม่ฮ่องสอน	28,750	3,750	60		25	25,000			28,750
13 ลำปาง	154,650	7,650	255		51	69,000	1	78,000	154,650
14 ลำพูน	201,300	9,300	220		62	114,000	1	78,000	201,300
15 สุโขทัย	156,950	7,950	235		53	71,000	1	78,000	156,950
16 อุตรดิตถ์	152,700	8,700	302		58	66,000	1	78,000	152,700
17 อุทัยธานี	188,500	10,500	320		70	100,000	1	78,000	188,500

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 1 - 2 (ครั้งที่ 1)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5,253,150	321,150	12,708	-	2,141	3,372,000	20	1,560,000	5,253,150
1 กาฬสินธุ์	270,050	16,050	518		107	176,000	1	78,000	270,050
2 ขอนแก่น	229,250	11,250	251		75	140,000	1	78,000	229,250
3 ชัยภูมิ	43,700	5,700	40		38	38,000			43,700
4 นครพนม	155,500	7,500	230		50	70,000	1	78,000	155,500
5 นครราชสีมา	210,250	17,250	340		115	115,000	1	78,000	210,250
6 บุรีรัมย์	284,500	19,500	724		130	187,000	1	78,000	284,500
7 บึงกาฬ	61,000	6,000	533		40	55,000			61,000
8 มหาสารคาม	640,150	36,150	1520		241	448,000	2	156,000	640,150
9 มุกดาหาร	277,150	18,150	687		121	181,000	1	78,000	277,150
10 ยโสธร	437,900	24,900	830		166	257,000	2	156,000	437,900
11 ร้อยเอ็ด	370,500	22,500	2289		150	270,000	1	78,000	370,500
12 เลย	179,350	10,350	280		69	91,000	1	78,000	179,350
13 ศรีสะเกษ	220,000	12,000	496		80	130,000	1	78,000	220,000
14 สกลนคร	165,500	7,500	171		50	80,000	1	78,000	165,500
15 สุรินทร์	39,600	3,600	120		24	36,000		-	39,600
16 หนองคาย	251,600	15,600	520		104	158,000	1	78,000	251,600
17 หนองบัวลำภู	336,150	21,150	788		141	237,000	1	78,000	336,150
18 อุตรธานี	452,200	25,200	1003		168	271,000	2	156,000	452,200
19 อุบลราชธานี	281,700	17,700	644.5		118	186,000	1	78,000	281,700
20 อำนาจเจริญ	347,100	23,100	723		154	246,000	1	78,000	347,100

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 1 - 2 (ครั้งที่ 1)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคกลาง	997,600	84,600	2,152	-	564	757,000	2	156,000	997,600
1 กาญจนบุรี	34,150	3,150	75		21	31,000			34,150
2 จันทบุรี	56,000	6,000	107		40	50,000			56,000
3 ฉะเชิงเทรา	23,000	3,000	100		20	20,000			23,000
4 ชลบุรี	33,000	3,000	100		20	30,000			33,000
5 ชัยนาท	20,100	2,100	70		14	18,000			20,100
6 ตราด	11,500	1,500	5		10	10,000			11,500
7 นครนายก	11,500	1,500	50		10	10,000			11,500
8 นครปฐม	23,000	3,000	100		20	20,000			23,000
9 ปทุมธานี	19,800	1,800	75		12	18,000			19,800
10 ประจวบคีรีขันธ์	74,600	6,600	220		44	68,000			74,600
11 ปราจีนบุรี	39,600	3,600	120		24	36,000			39,600
12 พระนครศรีอยุธยา	178,050	13,050	300		87	87,000	1	78,000	178,050
13 เพชรบุรี	63,100	5,100	130		34	58,000		-	63,100
14 ระยอง	82,500	7,500	100		50	75,000		-	82,500
15 ราชบุรี	36,050	4,050	135		27	32,000		-	36,050
16 ลพบุรี	177,000	9,000	121		60	90,000	1	78,000	177,000
17 สระแก้ว	6,900	900	10		6	6,000		-	6,900
18 สระบุรี	26,550	2,550	85		17	24,000		-	26,550
19 สิงห์บุรี	27,250	2,250	75		15	25,000		-	27,250
20 สุพรรณบุรี	47,350	4,350	161		29	43,000		-	47,350
21 อ่างทอง	6,600	600	13		4	6,000		-	6,600

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 1 - 2 (ครั้งที่ 1)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคใต้	1,317,050	88,050	2664	-	604	917,000	4	312,000	1,317,050
1 กระบี่	59,400	5,400	190		36	54,000			59,400
2 ชุมพร	289,550	17,550	585		117	194,000	1	78,000	289,550
3 ตรัง	56,650	4,650	155		31	52,000		-	56,650
4 นครศรีธรรมราช	69,300	6,300	210		42	63,000		-	69,300
5 นราธิวาส	166,700	8,700	174		58	80,000	1	78,000	166,700
6 ปัตตานี	25,250	2,250	50		15	23,000		-	25,250
7 พังงา	38,750	3,750	105		25	35,000		-	38,750
8 พัทลุง	163,400	8,400	280		56	77,000	1	78,000	163,400
9 ภูเก็ต	33,000	3,000	100		20	30,000		-	33,000
10 ยะลา	21,500	1,500	50		10	20,000		-	21,500
11 ระนอง	43,000	3,000	100		37	40,000		-	43,000
12 สงขลา	71,050	7,050	175		47	64,000		-	71,050
13 สตูล	14,350	1,350	45		9	13,000		-	14,350
14 สุราษฎร์ธานี	265,150	15,150	445		101	172,000	1	78,000	265,150

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 3 - 4 (ครั้งที่ 2)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
2.2 ตั้งจ่ายจังหวัด	10,784,550	661,950	22,077.50	3,730,100	4,430	3,350,500	39	3,042,000	10,784,550
ภาคเหนือ	2,708,050	168,150	4,554	688,400	1,121	837,500	13	1,014,000	2,708,050
1 กำแพงเพชร	64,350	5,850	195	31,500	39	27,000			64,350
2 เชียงราย	274,250	25,050	361	65,200	167	106,000	1	78,000	274,250
3 เชียงใหม่	169,100	9,900	151	18,200	66	63,000	1	78,000	169,100
4 ตาก	36,300	3,300	110	17,000	22	16,000			36,300
5 นครสวรรค์	191,200	10,200	345	47,000	68	56,000	1	78,000	191,200
6 น่าน	232,750	14,250	455	68,000	95	72,500	1	78,000	232,750
7 พะเยา	172,300	10,800	200	41,500	72	42,000	1	78,000	172,300
8 พิจิตร	183,600	9,600	320	44,000	64	52,000	1	78,000	183,600
9 พิษณุโลก	36,300	3,300	110	17,000	22	16,000			36,300
10 เพชรบูรณ์	224,850	13,350	445	74,000	89	59,500	1	78,000	224,850
11 แพร่	236,300	14,700	470	72,100	98	71,500	1	78,000	236,300
12 แม่ฮ่องสอน	34,750	3,750	60	6,000	25	25,000			34,750
13 ลำปาง	162,150	7,650	255	34,500	51	42,000	1	78,000	162,150
14 ลำพูน	157,800	9,300	220	34,500	62	36,000	1	78,000	157,800
15 สุโขทัย	162,450	7,950	235	32,500	53	44,000	1	78,000	162,450
16 อุตรดิตถ์	176,100	8,700	302	35,400	58	54,000	1	78,000	176,100
17 อุทัยธานี	193,500	10,500	320	50,000	70	55,000	1	78,000	193,500

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 3 - 4 (ครั้งที่ 2)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5,828,350	321,150	12,708	2,317,200	2,141	1,630,000	20	1,560,000	5,828,350
1 กาฬสินธุ์	232,150	16,050	518	65,600	107	72,500	1	78,000	232,150
2 ขอนแก่น	176,950	11,250	251	45,200	75	42,500	1	78,000	176,950
3 ชัยภูมิ	47,700	5,700	40	4,000	38	38,000			47,700
4 นครพนม	158,500	7,500	230	33,000	50	40,000	1	78,000	158,500
5 นครราชสีมา	244,250	17,250	340	34,000	115	115,000	1	78,000	244,250
6 บุรีรัมย์	307,300	19,500	724	108,300	130	101,500	1	78,000	307,300
7 บึงกาฬ	120,100	6,000	533	81,600	40	32,500			120,100
8 มหาสารคาม	649,250	36,150	1520	277,600	241	179,500	2	156,000	649,250
9 มุกดาหาร	298,450	18,150	687	103,300	121	99,000	1	78,000	298,450
10 ยโสธร	429,900	24,900	830	128,500	166	120,500	2	156,000	429,900
11 ร้อยเอ็ด	829,000	22,500	2289	600,500	150	128,000	1	78,000	829,000
12 เลย	191,150	10,350	280	44,800	69	58,000	1	78,000	191,150
13 ศรีสะเกษ	236,200	12,000	496	91,200	80	55,000	1	78,000	236,200
14 สกลนคร	152,700	7,500	171	32,200	50	35,000	1	78,000	152,700
15 สุรินทร์	39,600	3,600	120	18,000	24	18,000			39,600
16 หนองคาย	249,600	15,600	520	79,000	104	77,000	1	78,000	249,600
17 หนองบัวลำภู	327,250	21,150	788	135,100	141	93,000	1	78,000	327,250
18 อุตรธานี	517,500	25,200	1003	203,300	168	133,000	2	156,000	517,500
19 อุบลราชธานี	298,600	17,700	644.5	118,900	118	84,000	1	78,000	298,600
20 อำนาจเจริญ	322,200	23,100	723	113,100	154	108,000	1	78,000	322,200

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 3 - 4 (ครั้งที่ 2)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคกลาง	1,007,200	84,600	2,152	300,600	564	466,000	2	156,000	1,007,200
1 กาญจนบุรี	31,650	3,150	75	12,500	21	16,000			31,650
2 จันทบุรี	56,700	6,000	107	15,700	40	35,000			56,700
3 ฉะเชิงเทรา	33,000	3,000	100	10,000	20	20,000			33,000
4 ชลบุรี	33,000	3,000	100	15,000	20	15,000			33,000
5 ชัยนาท	23,100	2,100	70	9,000	14	12,000			23,100
6 ตราด	12,000	1,500	5	500	10	10,000			12,000
7 นครนายก	16,500	1,500	50	5,000	10	10,000			16,500
8 นครปฐม	33,000	3,000	100	10,000	20	20,000			33,000
9 ปทุมธานี	22,800	1,800	75	12,000	12	9,000			22,800
10 ประจวบคีรีขันธ์	72,600	6,600	220	34,000	44	32,000			72,600
11 ปราจีนบุรี	39,600	3,600	120	18,000	24	18,000			39,600
12 พระนครศรีอยุธยา	208,050	13,050	300	30,000	87	87,000	1	78,000	208,050
13 เพชรบุรี	42,100	5,100	130	19,000	34	18,000			42,100
14 ระยอง	60,000	7,500	100	15,000	50	37,500			60,000
15 ราชบุรี	49,550	4,050	135	18,500	27	27,000			49,550
16 ลพบุรี	153,200	9,000	121	21,200	60	45,000	1	78,000	153,200
17 สระแก้ว	7,900	900	10	1,000	6	6,000			7,900
18 สระบุรี	28,050	2,550	85	12,000	17	13,500			28,050
19 สิงห์บุรี	24,750	2,250	75	12,500	15	10,000			24,750
20 สุพรรณบุรี	54,050	4,350	161	27,700	29	22,000			54,050
21 อ่างทอง	5,600	600	13	2,000	4	3,000			5,600

รายละเอียดงบประมาณ
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ 2562
กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค/จังหวัด	งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ปี 2562								โอนไตรมาส 3 - 4 (ครั้งที่ 2)
	รวมงบดำเนินงานทั้งสิ้น	1. ค่าบริหารจัดการโครงการ	2. ค่าวัสดุการเกษตร		3. งบฝึกอบรม		4. ค่าจ้างเหมาบริการ		
	(บาท)	(บาท)	(ไร่)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(ราย)	(บาท)	(บาท)
ภาคใต้	1,240,950	88,050	2664	423,900	604	417,000	4	312,000	1,240,950
1 กระป๋อง	60,900	5,400	190	28,500	36	27,000			60,900
2 ชุมพร	281,050	17,550	585	102,000	117	83,500	1	78,000	281,050
3 ตรัง	51,150	4,650	155	26,000	31	20,500			51,150
4 นครศรีธรรมราช	69,300	6,300	210	31,500	42	31,500			69,300
5 นราธิวาส	162,100	8,700	174	28,400	58	47,000	1	78,000	162,100
6 ปัตตานี	21,250	2,250	50	8,000	15	11,000			21,250
7 พังงา	37,250	3,750	105	13,500	25	20,000			37,250
8 พัทลุง	170,400	8,400	280	38,500	56	45,500	1	78,000	170,400
9 ภูเก็ต	33,000	3,000	100	15,000	20	15,000			33,000
10 ยะลา	16,500	1,500	50	10,000	10	5,000			16,500
11 ระนอง	13,000	3,000	100	10,000	37	-			13,000
12 สงขลา	71,550	7,050	175	26,000	47	38,500			71,550
13 สตูล	14,850	1,350	45	6,500	9	7,000			14,850
14 สุราษฎร์ธานี	238,650	15,150	445	80,000	101	65,500	1	78,000	238,650

ผู้ประสานงาน

นางสาวแพงจันทร์ ศรีกงพาน นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

ที่ปรึกษาโครงการ

(1) นายรัตน์ะ สวามีชัย	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
(2) นายภาชน์ จารุภูมิิก	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
(3) นายวินัย จะระนิต	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ

สถานที่และช่องทางการติดต่อสื่อสาร

- (1) ที่อยู่ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ เลขที่ 166 ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 0 2271 0036
- (2) E-mail: organicalro2017@gmail.com
- (3) กลุ่ม Line : โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ที่อยู่ 166 ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
เบอร์โทร 0 2271 0036 E-mail : organicalro2017@gmail.com